

Eén Wereld

Jaargang 42, nr 3 - Herfst 2017 - Prijs €4,95

Brief aan Trump en Kim

**De toekomst
van de WFBN**

**Nederlandse
defensieuitgaven**

**Democratische
vernieuwing**

**Global Parliament
of Mayors**

**Najaarsbijeenkomst
11 november**

Colofon

Wereld Federalisten Beweging Nederland (WFBN)

Iedere Aardbewoner heeft recht op welzijn en welvaart. De WFBN, in 1948 opgericht, streeft naar een duurzame en democratische wereldrechtsorde, met respect voor de rechten van de mens. Zij benadrukt door middel van het vragen van aandacht voor wereldwijde problemen de noodzaak tot internationale samenwerking en versterking van de Verenigde Naties op federale basis. De WFBN is het Nederlands centrum voor de inschrijving van wereldburgers.

De WFBN is verbonden met de Citoyens du Monde en aangesloten bij de World Federalist Movement.

Kantooradres: Laan van Nieuw Oost-Indië 252. 2593 CD Den Haag, telefoon: 070-3478196

Raad van advies:

Prof. dr. Th. van Boven, Prof. Dr. J.P. Pronk,
Dr. P.H.J.J. Terhal

Bestuur: bestuur@wfbn.nl

Voorzitter: Frans Micklinghoff, 070 5114215

Vicevoorzitter: Ton Macel, 070 3585481

Secretaris: Frans Vermeulen, 0165 534506

Penningmeester: Emile van Essen, 06 19252628

Internationaal secretaris: Marjolijn Snippe, 0321 848782

Bestuursleden: Paul Berendsen, Johanna Steijlen

Eindredactie Eén Wereld:

Frans Micklinghoff en Marjolijn Snippe,
met dank aan

Rob Moerbeek en Frans Vermeulen.

Deadlines voor inzending kopij (redactie@wfbn.nl)

2017: 30 november (winter-editie),

2018: 15 februari (lente-editie), 15 mei (zomer-editie),

31 augustus (herfst-editie)

WFBN-lidmaatschap: €15,- per jaar

Bank: Wereld Federalisten Beweging Nederland

IBAN : NL73INGB0000009764 en BIC : INGBNL2A

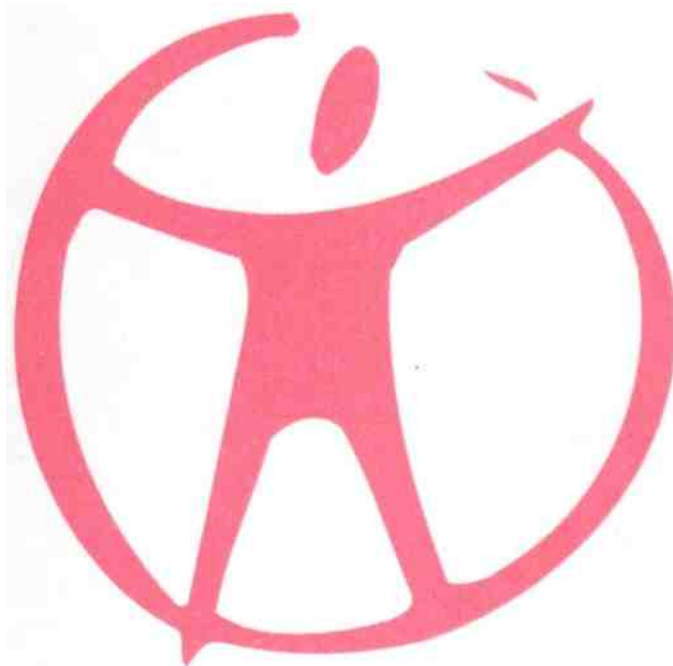
Kamer van Koophandel Amsterdam:

V 530085 ISSN 1871-2754.

"Eén Wereld" is tot stand gekomen via Editoo.nl

Met dank aan C. Davies van Davies Designs voor de mooie foto op de voorkant van dit blad.

Ook uw bijdrage kan in dit blad worden afgedrukt, mits helder geschreven en van naam, adres en telefoonnummer voorzien. Met naam ondertekende artikelen geven niet altijd de mening en visie weer van de WFBN. De auteurs- en databankrechten ten aanzien van deze uitgave berusten bij de uitgever, de Vereniging WFBN. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen, mededelingen en brieven in te korten of zonder opgave van redenen te weigeren en over deze beslissing wordt geen correspondentie gevoerd. Ingezonden foto's en afbeeldingen worden eigendom van de redactie. Uitgever en auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade voortvloeiende uit handelingen of beslissingen die zijn gebaseerd op gegevens in deze uitgave.

INHOUD

Colofon	2
Uitnodiging WFBN-najaarsbijeenkomst	3
Aan de slag !! (van de voorzitter)	3
De toekomst van de WFBN	5
De "Republiek van Weimar" als waarschuwing	8
Nederlandse defensieuitgaven	10
Global Parliament of Mayors	12
Twee boeken over de Verenigde Naties	14
Brief aan Trump en Kim	16
ICAN Nobelprijs Vrede	17
Nuclearisering	18
SDG's en de NVVN	19
Prof. Dr. H. Ehrhardt	20
Democratische vernieuwing	21
Multinationals en mensenrechten	22
Gedachten van Piet Visscher	23

Uitnodiging aan de leden van de WFBN

Najaarsbijeenkomst: De kunst van samenwerken

Alle leden van de WFBN zijn van harte welkom!

Met name voor de nieuwe leden is dit een uitstekende gelegenheid om kennis te maken met de WFBN.

Datum: zaterdag 11 november 13.00 – 17.00 uur

Locatie: Meeting Plaza Utrecht

Godebaldkwartier 20, 3511 DX Utrecht, Tel: 030-2337010

13.00 uur: ontvangst met koffie en thee

17.00 uur: afsluiting met een netwerkborrel

De bijeenkomst wordt om 13.30 uur geopend door de voorzitter van de WFBN, de heer Frans Micklinghoff. Vervolgens spreekt de heer Floris Methorst over de kunst van het samenwerken en het wereldfederalisme (zie ook diens bijdrage aan dit blad op pagina 5 en verder). De heer Micklinghoff neemt ons daarna mee in een exposé over de kunst van het samenwerken door de eeuwen heen.

De heer Frans Vermeulen, secretaris van de WFBN, zal vervolgens de discussie leiden tussen de leden.

Van belang is dat we als uitkomst een globale visie krijgen over waar de WFBN voor staat, ter voorbereiding van een persverklaring die de WFBN zal uitbrengen ter gelegenheid van onze jubileumbijeenkomst in maart 2018. De WFBN bestaat dan 70 jaar!

Er is dezelfde middag gelegenheid voor de leden om zich in te schrijven voor deelname aan een werkgroep.

Route vanaf Utrecht Centraal Station:

Loop richting Winkelcentrum 'Hoog Catharijne'. Na ca 100 meter ziet u rechts een filiaal van de ABN/AMRO Bank. Ga hier rechtsaf. U bent nu in het Godebaldkwartier. Direct links om de hoek vindt u de entree van kantorencomplex 'Cluetinckborg'. Bel aan bij Meeting Plaza en neem de lift naar de tweede etage.

AAN DE SLAG!!

Voorwoord van de voorzitter van de WFBN,

Frans H. Micklinghoff

Er is nogal wat gaande op het wereldtoneel

President Trump wil zomaar het verdrag dat Amerika heeft met de VN-organisatie UNESCO opzeggen. Zoals bij zoveel ferme uitspraken van Trump hoeft het niet een besluit te worden; het kan hier best bij een uitspraak blijven. Zoals bij zijn herhaalde pogingen om een einde te maken aan de Obama-care. Herhaaldelijk werd een spaak in Trump's wiel gestoken, vanuit zijn eigen partij. Dit leert ons dat ondanks alle woeste uitspraken en groots aangekondigde plannen en voornemens een president van Amerika niet in zijn eentje van alles zomaar kan besluiten. Dankzij een systeem van *checks en balances* komt 'het gezonde verstand' vanzelf boven en remt het al te drastische maatregelen. Zeker, Trump kan op de knop drukken, zodat raketten met atoombommen worden gestart.

Maar hij is toch niet de enige die daarover kan besluiten. Juist dankzij een aantal militairen die Trump in zijn regering heeft opgenomen zal er aan de rem worden getrokken. Want het zijn juist militairen die weten dat je nooit een oorlog lichtvaardig moet beginnen en een oorlog nooit 'gewonnen' kan worden. Een oorlog is geen voetbal- of golfwedstrijd. Een militair treffen kent, nadat de stofwolken zijn opgetrokken, slechts verliezers. Maar dreigen kan Trump wel! En hoe! Hoe het potje verbaal geweld tussen Trump en Kim Jong-un gaat aflopen? Niemand kan daar nu een zinnig woord over zeggen. Te hopen is het dat het bij een woordenstrijd blijft.

Er is nogal wat gaande op het wereldtoneel

De Catalanen strijden voor onafhankelijkheid. Ze willen een zelfstandige autonome staat, los van Madrid. En Madrid doet er alles aan om dat te voorkomen. Terecht. Want de centrale regering in Madrid beroept zich op de (grond)wet en derhalve is het uitroepen van een eigen Catalaanse staat een illegale en dus ontoelaatbare actie. Van Europa, de Europese Unie, hoeven de Catalanen geen steun te verwachten. Stel je voor dat in het kielzog van Catalonië om te beginnen de Schotten zich zelfstandig verklaren, en daarna de Basken, de Friezen, de Vlamingen en de Walen, de ...

En de oplossing voor dit alles is zo eenvoudig en ligt voor de hand: maak van Spanje een federale staat, zodat de Catalanen en Basken meer zelfbestuur krijgen. Net zoals het conflict tussen Noord- en Zuid-Korea kan worden opgelost door deze twee staten in een federaal samenwerkingsverband bij elkaar te brengen. De federale staten Zwitserland en Duitsland kunnen als voorbeeld dienen. Ook een stukje van de geschiedenis van Nederland is federaal geweest: de tijd van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. En dat Nederland zich ontwikkelde naar een meer centralistische eenheidsstaat, jammer, maar we hebben nog steeds enkele duidelijke residuen uit onze (con)federale tijd; de thans 12 provincies en de Eerste Kamer. In feite is Nederland een halve eenheidsstaat en een halve federale staat. En ook de Verenigde Staten zijn een federale staat met 51 (of 52, ik ben de tel een beetje kwijt geraakt) zelfstandige federale staten, en die federale staten trappen regelmatig op de rem in het gecompliceerde Amerikaanse systeem van checks and balances.

Federaliseren

Bij *hotspots* op het wereldtoneel – het raket-(met atoombom)-conflict tussen de VS en Noord-Korea en het onafhankelijkheidsstreven van de Catalanen – kan het federalistisch gedachtegoed wellicht de oplossing brengen. Net zoals voor het voortetterende conflict in het Nabije Oosten, ontdaan van alle emotie uiteraard, zou het federalisme wel eens de oplossing zou kunnen zijn om een vreedzaam samenleven in Israël en de Palestijnse gebieden te realiseren. Nu klinkt dit misschien als een hersenspinsel van een wereldvreemde. Er zal zeker nog héél véél water door de Rijn en de Nijl moeten stromen voordat het zo ver is. Maar als alle andere oplossingen doodlopende wegen blijken zou het zomaar over 80 of 130 jaar zover kunnen zijn dat in het Nabije Oosten in

een federatie vreedzaam Palestijnen en Joden schouder-aan-schouder samenwerken aan het weer groen maken van de woestijn. Zeker, we moeten er vertrouwen in hebben dat het gezonde verstand ooit wint van alle emotie en er uiteindelijk een goede oplossing wordt gevonden voor de diverse problemen.

Over deze, en nog veel meer problemen buigen de wereldfederalisten zich.

In deze, vorige en volgende, uitgaven van dit blad wordt op tal van aspecten van het federalisme dieper ingegaan. Lees de artikelen. Ik hoop dat u daar plezier aan beleeft, er iets van opsteekt wellicht, of dit tot verder nadenken aanzet. En kijk eens om u heen of er niet vrienden van u belangstelling hebben voor de wereldproblemen, zich erin willen verdiepen en willen meedenken om oplossingen te vinden voor tal van mondiale, regionale en lokale problemen. Want het daadwerkelijk praktiseren van federalisme kan op mondiale en regionale schaal, maar ook in de eigen buurt en de eigen gemeente. Wijs uw vrienden op dit blad, laat ze het lezen ... praat verder en maak ze lid.

U hoeft uw vrienden, de nieuwe leden niet uit te leggen hoe de WFBN is georganiseerd (want volstrekt onbelangrijk in vergelijking met de onderwerpen waar de WFBN zich over buigt), maar erop te wijzen dat de WFBN hét platform is waar over oplossingen wordt gedacht voor wereldproblemen en er wel degelijk resultaten zijn bereikt. Want dankzij het lobbywerk en de diplomatie van de World Federalist Movement (WFM), waarbij de WFBN is aangesloten, is het Internationaal Strafhof er gekomen. Wie dus beweert dat het slechts bij praten blijft heeft het helemaal mis!

Dus: aan de slag; werf een paar nieuwe leden, praat en besluit mee. De wereld heeft uw stem nodig en kan daar alleen maar beter van worden.

Aan de slag!!

De toekomst van de WFBN

Floris Methorst

Socioloog en initiator Stichting EMMA, Utrecht

De oorlog was nog maar net afgelopen. Eindelijk. "De Duitsers" waren vertrokken.

Mijn ouders moesten hun volledig geruïneerde en leeggeplunderde bedrijf helemaal weer opnieuw opbouwen. Vijf jaren waren er nauwelijks tot geen inkomsten geweest en toch moesten er al die jaren vele monden gevoed worden, ook van de vele gasten, die er waren komen "logeren".

En toen kwam er zomaar ineens die Zweedse neef, Ir. Gunnar Börje Knös, binnenvallen. Met een buitengewoon opgewonden verhaal. Hij sprak en schreef goed Nederlands. Dat wel. Maar wat hij verder allemaal te vertellen had kreeg niet ieders aandacht. We moesten DEFINITIEF een einde maken aan alle oorlogen! En hij had een PLAN, dat zeker de OPLOSSING zou zijn. We moesten een WERELDFEDERATIE maken van alle landen in de wereld en goede afspraken maken.

Tja, hij had makkelijk praten, die Zweed. Zelf geen oorlog en bezetting en hongersnood en angst en geweld meemaakt. We hadden wel wat anders aan ons hoofd. Zelf was ik toen 7 of 8 jaar oud en een vroegwijs kind. Waar die Zweedse neef mee kwam -- Tja, misschien had hij niet helemaal ongelijk en moesten we hem niet helemaal de deur wijzen.

Geluk

Maar Gunnar had geluk. Hij kreeg steun en begrip. Op een uitstekende manier! Van mijn grootvader, Prof. Dr. Mr. H.W. Methorst, tot 1940 directeur en vanaf de start opbouwer van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en, nog relevanter: tot 1948 enige decennia lang secretaris-generaal van de internationale organisatie van de statistici. In die laatste functie nam hij deel aan congressen in onder andere Athene, Mexico en Tokio. In een tijd zonder vliegtuigen nog een heel karwei.

Mijn grootvader had dus een grote hoeveelheid internationale ervaring en wat voor de opbouw van een wereldfederatie nog veel belangrijker is: heel veel internationa-

le contacten. Mijn grootvader begreep Gunnars plannen en idealen. Hij heeft hem gesteund en geholpen. Op de achtergrond en heel praktisch.

Een voorbeeld: toen "de Duitsers" tijdens de oorlog wel heel erg brutaal werden en zelfs de complete administratie en de adressenlijst van de wereldorganisatie van de statistici in beslag dreigden te nemen, pakte hij de hele handel op en organiseerde een werkplek in het Vredespaleis. Hier komen "de Duitsers" voorlopig niet, vertrouwde hij een goede vriend toe.

Schilderij van Prof. Dr. Mr. H.W. Methorst - d.d. 1938

WFBN

Inmiddels begon Nederland wakker te worden uit de boze oorlogsdroom. Steeds meer mensen begonnen te begrijpen dat er werkelijk iets gedaan moest worden om een normale, menselijke, bewoonbare wereld te krijgen. De Verenigde Naties waren in 1945 opgericht, maar de start daarvan was zeer moeizaam. En dus viel het WFBN-idee in vruchtbare aarde. Op 1 maart 1948 werd de WFBN officieel opgericht en had meteen een vliegende start.

Overall in Nederland en elders werden studiegroepen van en voor wereldfederalisten opgericht, gingen intekenlijsten rond en werd actie gevoerd. De WFBN had de wind in de zeilen. Na enige jaren stonden er zo'n 15.000 leden op de ledenlijst en op andere lijsten stond nog zo'n aantal. Alleen al Den Haag had zeven afdelingen, waar mensen als Theo Knecht en de moeder van onze huidige voorzitter Frans Micklinghoff ijverig aan het folderen waren. Gunnar hield lezingen voor de Nederlandse radio en ondernam een reis naar Rome, alwaar hij het Vaticaan bezocht en "de paus tot het wereldfederalisme bekeerde", zo meldt het kwartaalblad "Een Wereld" in die tijd. Eind augustus 1957 werd te Scheveningen een wereldcongres gehouden, waaraan zeshonderd afgevaardigden uit twintig landen deelnamen. Er werden een serie moties aangenomen, vooral om de werking van de Verenigde Naties te verbeteren. En een delegatie van de WFBN werd op Paleis Soestdijk door Koningin Juliana ontvangen.

Kentering

Een volgend meetpunt zou in het midden van de jaren zestig kunnen liggen: vorig jaar publiceerde Eén Wereld in de zomer-editie 2016 een rapport uit 1969 van onze eigen Nederlandse Inlichtingendienst (BVD) en wel over de Nederlandse Wereld Federalisten Beweging! Er was kennelijk iets gaande wat zo'n rapport noodzakelijk maakte. De WFBN had blijkbaar veel status verworven, want er was een Raad van Advies geïnstalleerd! En nog mooier: in die Raad van Advies zat van iedere politieke partij een lid van de Tweede Kamer! Mooier kan niet en meer invloed kan een (ideële) belangenbehartigingsorganisatie niet hebben. Naar de WFBN werd kennelijk geluisterd in die tijd! Maar waarom dan een onderzoek door de BVD?? Het moet te maken hebben gehad met het feit dat de WFBN ook contacten onderhield met de Sovjet-Unie. En dat was zeker in de jaren vijftig en zestig in de ogen van velen een zeer verdachte zaak. Vandaar dat onderzoek. De WFBN was bezig in de linkse hoek terecht te komen en dat was in die tijd bij voorbaat verdacht. Alles liep overigens met een sisser af: er werd niets verdachts geconstateerd.

Verenigde Naties

Wat wel van steeds meer belang en invloed werd was een andere ontwikkeling op wereldschaal. De eerst zo gewantrouwde Verenigde Naties werden langzaam maar zeker steeds groter, belangrijker en invloedrijker. Niet alleen waren de vijftig landen die in 1945 in San Francisco bij de oprichting waren betrokken lid, maar dat aantal was aangegroeid tot zo'n 180. Bijna alle landen in de wereld waren lid geworden van de Verenigde Naties en hadden een zetel in de Algemene Vergadering. En in vele (hoofd-)steden zoals Rome, Wenen, Parijs, Genève, New York, Den Haag waren steeds belangrijker gespecialiseerde suborganisaties ontstaan. Voor de wereldvoedselvoorziening, voor de atoomenergie, voor onderwijs/cultuur/wetenschap, voor de vakbeweging en de meteorologie, het recht enzovoorts. Vergeleken daarmee zat er geen groei in de wereldfederalistenbeweging.

Dit bericht stond op de achterpagina van het eerste nummer van het WFBN kwartaalblad uit 1948

Opheffen?

Sterker nog, in de buurt van het 30-jarig bestaan, met name in 1977, zijn er ledenvergaderingen gehouden met het doel de WFBN op te heffen. Immers, het ledental was zeer sterk teruggelopen en over de koers waren grote meningsverschillen ontstaan. De Verenigde Naties was een zeer invloedrijke en alle levensterreinen beslaande Wereldorganisatie geworden. Wat moest de WFBN nog doen? En zoals dat immer gaat: een organisatie opheffen is veel moeilijker dan er een stichten. Deze worsteling duurde enige jaren.

Wonder

Tot er een wonder geschiedde. En nog wel in Drenthe. Daar overleed in 1983, de weduwe Luth-Garrelts. Zij had, wellicht in overleg met haar reeds eerder overleden man, besloten om haar mooie vermogen te schenken, allereerst voor de helft aan het Rode Kruis, en vervolgens de andere helft aan de meest bekende Nederlandse organisatie die een wereldbestuur tot stand wilde brengen en dat was op dat moment in haar ogen, en wellicht op advies van haar notaris, aan de nog steeds roemruchte WFBN. De verbijstering bij die nog steeds bestaande WFBN was groot!

Het heeft meer dan drie jaren geduurd, voordat men kon besluiten een Stichting op te richten, overigens een zeer gebruikelijke gang van zaken, die de niet onaanzienlijke som kon beheren. De statuten van die stichting dragen nog steeds de sporen van hevige interne discussies.

Rijk

En nu was die enigszins wegwijnende organisatie opeens ook nog rijk. Er werd een eigen pand gekocht, een nieuwe generatie bijna 30-jarigen nam de taken over. Er kwam een vaste bureaudirecteur, tegen minimumloon. Er ontstond een echte bibliotheek. Er kwamen studie- en discussiegroepen. De internationale relaties, met name met nog bestaande wereldfederalistische groepen in andere landen werden weer aangehaald, vooral via de *World Federalist Movement (WFM)* te New York.

Federalisme

De eigenlijke kerntaak van de WFBN is een zodanige samenwerking op wereldschaal tot stand te brengen dat oorlogen overbodig worden, verschillen van mening en verschillen in belangen opgelost kunnen worden, zodat alle mensen in de wereld op een menswaardige wijze met elkaar om kunnen gaan. Er bestaan diverse, soms grote, verschillen tussen mensen, volkeren en culturen. Bij een eerste kennismaking is dat soms een (groot) probleem, maar de diversiteit is juist ook een grote rijkdom. Vele volken spreken veel verschillende talen, produceren vele verschillende klanken, hebben vele verschillende gewoontes en leven het menselijk bestaan op vele diverse manieren. Dat kan een probleem zijn, maar wanneer we er mee om kunnen gaan, kan dat in ieders voordeel zijn. Om dat tot stand te brengen, is het (wereld)federalisme uitgevonden.

Naar elkaar luisteren, niet onmiddellijk oordelen, openstaan voor andere meningen en visies zijn dan kernwaarden. Het maken van afspraken en die ook respecteren

zijn dan de middelen. Dat alles is niet eenvoudig in de praktijk te brengen en moet geleerd worden. Dat kost tijd en inspanning.

De laatste decennia is dat binnen de WFBN niet altijd gelukt. Er zijn te veel onopgeloste meningsverschillen, teveel zeer verschillende opinies geweest om werkelijk het (wereld)federalistisch ideaal te laten opbloeien. En dat is wel noodzakelijk, wil de WFBN zinvol voortbestaan.

Internationaal

De laatste decennia heb ik vijfmaal wereldfederalistische congressen meegemaakt. In San Francisco (1995, 50 jaar VN), Londen, Davos/Genève, Den Haag en Winnipeg (Canada). Op al die plaatsen kon ik telkens weer ervaren, hoe het wereldfederalisme in andere landen en internationaal (WFM) werkte en hopelijk vorderde. Mijn waarneming was dat de ontwikkelingen in de andere landen niet zo erg veel anders waren dan in Nederland. Aanwezig waren telkens delegaties uit de VS, Engeland, Noorwegen, Denemarken, Duitsland, Italië, Frankrijk, Japan, India, een vertegenwoordiger uit Afrika en Argentinië. Zeer vaak bestonden de delegaties uit dezelfde, overigens zeer beproefde en kundige, mensen. De organisatie was immer in handen van de WFM en immer uitstekend georganiseerd. De WFM heeft een groot kantoor te New York, dat vlak bij het gebouw van de VN staat.

Dat kantoor heeft een flink aantal hardwerkende personeelsleden en staat geruime tijd onder de buitengewoon kundige leiding van Bill Pace. Deze Bill Pace is niet alleen een zeer goede organisator, maar ook een uitstekend diplomaat. Het tot stand komen van het Internationaal Strafhof, sinds 2002 te Den Haag gevestigd, is vooral zijn werk geweest. Hij heeft beloofd, ook na zijn vorig jaar ingaand pensioen, nog enige tijd door te werken.

Conclusies

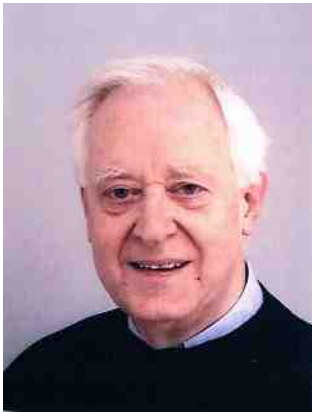
Uit het bovenstaande kunnen enige conclusies getrokken worden.

- 1) Vergeleken met de buitengewoon enthousiaste start na de wereldoorlog is de wereldfederalistische beweging niet alleen in Nederland, maar ook elders een heel kleine "speler" in heel weinig landen geworden, zeker in vergelijking met de Verenigde Naties.
- 2) De verschillen tussen de doelstellingen van de Verenigde Naties en de wereldfederalistische beweging zijn in wezen niet zo groot als wel eens lijkt. Beide streven vanaf de start naar een wereld zonder die domme en primitieve oorlogen en naar een menswaardige wereld. En die zal er ook zeker komen, wanneer we er samen aan werken.
- 3) Het personeels- en ledenbestand van de WFBN/WFM is stabiel en veroudert eerder dan dat het verjongt. En wel in alle landen.
- 4) Het vergt nog een sociaal-psychologische analyse, waarom er zoveel schijnbaar onoplosbare verschillen van mening onder de "wereldfederalisten" bestaan. Dat zou hier te ver voeren.
- 5) Een samenwerking met een organisatie als de NVVN zou zeer nuttig en vruchtbaar kunnen zijn. In het verleden heeft de WFBN wel degelijk die samenwerking gezocht, maar nimmer doorgezet. Ook dit onderwerp vraagt meer ruimte.

De 'Republiek van Weimar' als waarschuwing

Frans M. Vermeulen, secretaris van de WFBN (met dank aan Wesley van Meir, docent geschiedenis aan de Avans Hogeschool PABO te Breda)

Het is zaterdag 29 april 2017 als ik in Ulvenhout te gast ben bij Iet Schoenmakers-van Mechelen en haar kleinzoon Wesley van Meir. Reden van dit bezoek is het bespreken van de scriptie 'De Republiek van Weimar 1918-1933. Onderzoek naar de oorzaken van het mislukken van de democratie', geschreven door de vorig jaar overleden echtgenoot van Iet en opa van Wesley: Kees Schoenmakers. De scriptie dateert van februari 1983. Sinds Wesley geschiedenis tot zijn specialiteit heeft gekozen in navolging van zijn grootvader, heeft hij het origineel van de scriptie in zijn bezit. Op de voorpagina van het werkstuk prijkt een negen! Ik heb van Wesley een kopie gekregen om de tekst te bestuderen.

Kees Schoenmakers heeft een bijzondere betekenis voor mij. Ik was in het schooljaar 1962-1963 verbonden aan de lagere school te Molenschot. In juni 1963 stapte Kees, een voor mij toen nog onbekende man, bij mij de klas in, ging achterin zitten toekijken hoe ik les gaf en was na een half uur al weer weg. Echt Kees, maar dat wist ik toen nog niet! Ik had namelijk gesolliciteerd naar de nieuw op te richten Angelo-Roncallischool te Breda. Ik werd prompt aangenomen, een vaste aanstelling! Ik heb hem dus jarenlang gekend als schoolhoofd. Hij was echter niet te stuiten als het om nieuwe plannen ging, ook wat zijn eigen levensweg betrof. Hij studeerde geschiedenis aan de Katholieke Leergangen te Tilburg, slaagde glansrijk en ging lesgeven op een middelbare school. Later ging hij de politiek in en eindigde zijn loopbaan als wethouder te Breda. Zijn kracht was de plaatselijke politiek. Hij richtte 'Breda '97' op en speelde in die partij een prominente rol. Hij was een fervent voorstander van het politieke dualisme. Jarenlang wist ik niet dat hij een scriptie had geschre-

ven over de Republiek van Weimar.

Op 29 april hebben Iet en Wesley samen met mij dat werkstuk doorgenomen. Intussen had ik een tekst gelezen van George van den Bergh, namelijk zijn inaugurele rede uit 1936. Deze rede gaat over de vraag of je antidemocratische partijen mag verbieden. Zulke partijen kunnen immers de democratie 'op democratische wijze' uitschakelen. Het klassieke voorbeeld: de Republiek van Weimar! Hitler was geen revolutionair. Hij verwierf de macht door toedoen van het Duitse volk. Een eerdere vraag is dus op welke wijze een democratie om zeep kan worden geholpen. Welnu: daar is geen kunst aan....! Een simpele huisschilder kan het, een Venlose kletsmaajor ook. In een 'democratie' die met meerderheid van stemmen werkt, in plaats van deskundigheid als bestaansgrond te kiezen, moet je gewoon zorgen dat je tweederde deel van de stemmen verwerft. Piet-Hein Donner zei het nog in september 2006: "Als tweederde deel van de Nederlandse kiezers de sharia wil, dan krijgen we die in Nederland".

Hij heeft kennelijk de rede van George van den Bergh niet gelezen of niet begrepen. Toch is de kern van die rede eenvoudig te verwoorden: zolang een democratie zelfcorrigerend is, mag iedere kiezer binnen het kader van die democratie een antidemocratische partij oprichten. De democratie is niet heilig: als je een beter systeem weet mag je dat propageren. Pas als blijkt dat die partij een systeem wil invoeren dat niet zelfcorrigerend is, mag, nee móet zo'n partij verboden worden, en wel op grond van een in wezen ethisch beginsel: je mag de ander nooit behandelen als een middel voor jouw doel. (d.i. de 'categorische imperatief' van Immanuel Kant). Vraag is dan natuurlijk wel a) hoe je dat kunt checken, b) of je in de gelegenheid bent om op tijd tot een verbod over te gaan, c) wie het recht (de macht?) heeft om een partij te verbieden en d) hoe lang je denkt dat de trias politica in zo'n geval buiten werking gesteld moet worden, op gevaar af om zelf in de valkuil te vallen van het creëren van een tirannie systeem. Geen eenvoudige taak. In het geval van ene Adolf bleek helaas te laat dat Duitsland bezig was zich te gronde te richten, met alle kwalijke gevolgen van dien, waar onder een genocide op Joden, homoseksuelen, zigeuners en verzetslieden. De gevolgen blijven tot op heden merkbaar, bijvoorbeeld: het vetorecht van een vijftal zelfbenoemde "overwinnaars" in de Veiligheidsraad.

De ondertitel van de scriptie, het mislukken van de democratie, is het eigenlijke onderwerp van dit artikel. De gang van zaken in de Republiek van Weimar kun je gedetailleerd lezen op Wikipedia, een tekst die vrijwel geheel overeenkomt met wat Kees Schoenmakers al in 1983 schreef. Ik beperk me dan ook tot enkele van zijn voorname conclusies:

Betreffende de sociale en politieke instabiliteit van Duitsland na 1919, zelfs bij een heropleving (!) van de Duitse economie:

"De maatschappelijke structuren in de Republiek van Weimar zetten de democratische partijen in de hun overgebleven enge marge onder voortdurende druk, ook als de belangentegenstellingen zo groot waren, dat de

bereidheid om hoe dan ook tot een compromis te komen meer was dan men kon vergen.”

De herstelbetalingen waren met andere woorden niet de oorzaak dat Hitler aan de macht kon komen. Het was de instabiliteit die al eeuwenlang het Duitse keizerrijk kenmerkte, een gebrek aan een federatief verband.

Betreffende de Duitse grondwet:

“De structuur van de Grondwet van de Republiek van Weimar hield de mogelijkheid in om in zeer ernstige crises in het parlement zijn toevlucht te zoeken bij de macht en de autoriteit van de Rijkspresident.”

De grondwet op zich was van hoge kwaliteit, een product van de Verlichting, maar de parlementsleden hielden er nauwelijks rekening mee. Ze wentelden hun verantwoordelijkheid af op de Rijkspresident en ondergroeven daarmee hun eigen positie. Veel Duitsers wilden de keizer terug. Die woonde sinds 1918 in Doorn.

Betreffende de interne structuur van met name de republikeinse partijen:

“De politieke mentaliteit, ook bij de republikeinse partijen, werd bepaald door traditionele denkgewoonten en gedragingen, die het ontwijken van de parlementaire verantwoordelijkheid begrijpelijk en daarna het mislukken van de democratie verklaarbaar maken.” Met andere woorden: niet de overwinnaars van de eerste wereldoorlog maakten het Duitsland lastig, nee, de Duitsers zelf zwakten hun staat. Ze bevuilden hun eigen nest. Ze vertrouwden elkaar niet. Engeland en Frankrijk boden zelfs voortdurend hulp. Ze verlichtten o.a. de herstelbetalingen in grote mate, al vijf jaar na Versailles.

“Resumerend kunnen we concluderen, dat het niet het nationaal-socialisme is geweest, dat een einde heeft gemaakt aan de parlementaire democratie van Weimar, want de democratie was al dood toen de NSDAP pas aan haar grote opgang begon. Zij is vermoord door de houding van velen, die in 1919 toch met het nodige idealisme en hoop aan dit experiment waren begonnen.” Anders gezegd: het zijn de Duitsers zelf geweest die de rode loper voor Hitler en de NSDAP hebben uitgerold. Ze wilden een sterke leider die de revanche op Frankrijk en Engeland kon organiseren.

De les voor ons:

We zijn gewaarschuwd: wie blijft volhouden dat het stichten van vrede louter een kwestie is van organiseren en structureren heeft geen flauw begrip van wat zich in Duitsland tijdens de Republiek van Weimar heeft afgespeeld, ongeacht of het nu gaat om democratie of federalisme. Leg de Republiek van Weimar onder de loep en leer ervan, zoals Kees Schoenmakers deed in 1983. De tekst van deze scriptie is voor geïnteresseerde leden van de WFBN vrij toegankelijk. Lezing ervan is zeer aan te bevelen.

Als de Duitsers, met name de leden van de nationalistische partijen, de rede van George van den Bergh hadden gelezen en er naar hadden gehandeld, hadden we nu niet opgescheept gezeten met de wrange vruchten van anti-democratische partijen, die constant denken winst te

halen uit het oprakelen van het wij-zij-denken.

Dit artikel behelst dus het definitieve failliet van het ‘divide et impera’ van Niccolò Machiavelli (1469-1527). Hoe lang nog lopen grote delen van de wereldbevolking, waar onder ook bepaalde federalisten, achter deze dwaze “humanist/realist” aan?

Literatuur:

1) Bastiaan Rijpkema, *Wat te doen met antidemocratische partijen? De oratie van George van den Bergh uit 1936*, Amersfoort 2014.

2) Bastiaan Rijpkema, *Weerbare democratie. De grenzen van democratische tolerantie*, Nieuw Amsterdam, 2017-5.

3) Frans M. Vermeulen, *Op zoek naar wat federaliseren zou kunnen zijn*, essay, Zenderen 2006. In dit essay maak ik een stap voorwaarts mogelijk van een moderne naar een postmoderne interpretatie van het federalisme, waarin de mens centraal komt te staan. Ook deze tekst is gratis verkrijgbaar.

Moet Nederland meer uitgeven aan zijn defensie?

Frank Brakel, Amsterdam, lid WFBN

Aanleiding tot schrijven van dit stuk

Enige tijd geleden werd in een discussie met enige vrienden over de defensie-uitgaven in Nederland door een van de aanwezigen opgemerkt dat aangezien extra besteding van de defensielasten tot een hogere mate van veiligheid leidt, hij daar een voorstander van was.

Dit intrigeerde mij, omdat ik al geruime tijd met het gevoel rondloop dat de geesten rijp worden gemaakt een dergelijke verhoging te accepteren en ik voor het eerst merkte dat de argumenten die daarbij genoemd worden succes blijken te hebben, hoewel ze naar mijn idee geen hout snijden.

Dit laatste hoop ik hieronder aan te tonen.

Argumenten voor verhoging van de defensie lasten

Pleidooien voor hogere defensie-uitgaven zijn aan de orde van de dag.

De deskundigen weten zelfs al met welke bedragen de uitgaven moeten toenemen, zo tussen de €1,5 en €3,5 miljard, afhankelijk van het rapport dat je leest.

Opvallend is dat in deze pleidooien geen serieuze poging wordt ondernomen het probleem te definiëren waarvoor deze extra defensie uitgaven een oplossing zouden bieden. Weliswaar wordt in het "Manifest over versterking van de Nederlandse defensie" (24 april 2015) aanbevolen tot een herwaardering van de krijgsmacht te komen, maar voordat deze heeft plaatsgevonden wordt de oplossing al gepresenteerd.

Enige vage noties begeleiden de pleidooien tot hogere uitgaven, die er op neerkomen dat de wereld onveiliger is geworden en dat er daarom meer aan bewapening besteed moet worden. Maar ook dat Nederland door de talrijke bezuinigingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd, in de gevarenzone terecht is gekomen. Met evenveel recht zou echter het tegenovergestelde beweerd kunnen worden: door de enorme bewapeningswedloop is de wereld onveiliger geworden, zeker gezien de grote hoeveelheid massavernietigingswapens, waarvan het niet uitgesloten is dat deze in verkeerde (zeg terroristische) handen vallen. Dit zou ervoor pleiten juist meer energie te steken in ontwapening.

Volgens de pleitbezorgers van hogere defensielasten is de onveiligheid veroorzaakt door uitbreiding van het terrorisme, met name door IS en de agressievere politiek van Rusland (annexatie Krim, beleid t.a.v. Oost-Oekraïne, dreigende taal van Poetin).

De defensie-uitgaven in de wereld bedragen thans zo'n €1250 miljard. Deze uitgaven hebben nog niet geleid tot een veiliger wereld, integendeel. Dus de vraag lijkt ge-

rechtvaardigd of nog meer uitgaven de wereld wel veiliger zullen maken. Voor de pleitbezorgers van verhoging van de defensielasten lijkt dit zonneklaar. Mij lijkt het minder logisch. Als voorbeeld het internationaal terrorisme, dat een enorme vlucht kon nemen, ondanks de torenhoge militaire uitgaven in de wereld voordat iemand überhaupt van IS had gehoord. Het feit dat vele terroristische bewegingen kunnen beschikken over geavanceerde wapens draagt zeker bij aan hun succes. Ditzelfde geldt voor een land als Syrië, dat dankzij Russische, Iraanse en Chinese en wellicht uit andere landen afkomstige wapens zijn strijd tegen de eigen burgerbevolking voort kan zetten en, zoals het er nu naar uitziet, "winnen". Winnen tussen aanhalingstekens, want wat is winnen gezien de prijs is die daarvoor betaald moet worden?

Het militair ingrijpen in landen als Irak, Afghanistan en Libië geeft daarnaast aan dat de politieke stabiliteit, veiligheid en welzijn voor de burgerbevolking ondanks alle militaire inspanningen verder weg lijken te zijn dan ooit. Een afdoend antwoord op het terrorisme is nog niet gevonden, maar de militaire optie is in ieder geval desastreus gebleken. Van internationale samenwerking lijkt meer heil te verwachten dan van het herintroduceren van tanks en uitbreiding van het aantal pantserwagens bij het Nederlandse leger.

De positie van Nederland

Van twee dingen één, of Nederland valt onder de NAVO--paraplu (wat volgens het NAVO-verdrag en dan met name artikel 5 van het NAVO-handvest ook zo is), of Nederland verzorgt zijn eigen defensie, bijvoorbeeld omdat ze haar bondgenoten niet vertrouwt. Aangezien de tweede optie niet reëel is, (hoewel Alfred van Staden, de vicevoorzitter van de Adviesraad Internationale Vraagstukken daar wel rekening mee houdt, gezien zijn uitspraak: "Bij een krachtmeting met Rusland is de kans zeer groot dat je zware pantsereenheden tegenover je ziet en dat zou betekenen dat je buitengewoon kwetsbaar bent"), hoeft de Nederlandse slagkracht alleen binnen het kader van de NAVO geanalyseerd te worden.

Dit impliceert dat een discussie over specifieke wapens niet relevant is. Het gaat immers om de vraag hoe groot onze bijdrage aan de NAVO moet zijn en welke specifieke taken de Nederlandse defensie daarbij dient uit te voeren. Het probleem kan dan worden teruggebracht tot een rechtvaardigheidseis: doen wij genoeg?

De NAVO pleit voor een bijdrage aan de defensie van 2% van het BBP. Nederland besteedt thans 1,17 % van het BBP aan defensie (altijd nog meer dan onze zuiderburen), hetgeen neerkomt op zo'n € 7,5 miljard op jaarbasis. Hiermee zijn de uitgaven weer terug op het niveau van 2005. In vergelijking met 2005 is er dus geen sprake van bezuinigingen op defensie. Er was alleen sprake van een sterke stijging in de jaren 2009 – 2011. Over de recente bezuinigingen wordt door de voorstanders van de verhoging van de uitgaven steen en been geklaagd. Echter, op de opvatting dat steeds een vast percentage van het BBP aan defensie moet worden besteed, dus los van wat op basis van analyse nodig is, lijkt wel wat af te dingen. De

koppeling leidt er immers toe dat bij een stijging van het BBP de defensie-uitgaven automatisch toenemen, zonder dat het hoger inkomen op zich leidt tot minder veiligheid. Ook hier geldt dat alleen een grondige analyse, waar een heldere taakverdeling tussen de bondgenoten deel van uit maakt, uitsluitel kan geven of dit te weinig, genoeg dan wel teveel is. Dit is wel iets anders dan op voorhand stellen dat de uitgaven te laag zijn.

Voorstanders van hogere defensie-uitgaven hebben bovenstaand percentage (2%) tot absolute norm verheven. Nederland zit onder dat gemiddelde (met tal van andere NAVO-partners overigens) en dat betekent dat de uitgaven omhoog moeten. Dit percentage zegt echter niets over de noodzaak de uitgaven te verhogen tot dit niveau in relatie tot de veiligheidsproblematiek. Het is niet meer dan een afspraak. Met evenveel recht kan men het op 3%, 1%, of op welk niveau dan ook zetten. Dus ook bij deze norm ontbreekt de analyse met als uitgangspunt dat vanuit de probleemstelling tot een specifieke oplossing wordt besloten.

Militaire krachtverhoudingen in de wereld

Nog een enkel woord over de angst voor Rusland, en meer recent Noord-Korea, waar de voorstanders van de verhoging hun mond vol van hebben. Waarom worden er door de pleitbezorgers van extra bewapenings-uitgaven zo weinig cijfers genoemd? Misschien omdat die laten zien dat angst voor Rusland op basis van die cijfers totaal ongegrond is en dat men alleen de wapenindustrie in de kaart wil spelen (De Hoop Scheffer, vurig pleitbezorger van verhoging van de defensielasten, bleek lobbyist voor Ten Cate te zijn). Alleen al de Verenigde Staten geven jaarlijks zo'n €450 miljard aan bewapening uit tegen €60 miljard door de Russen. Deze cijfers worden in het Manifest en het Advies niet genoemd, wel percentages van het BBP en de groei daarvan. Amerika is, wanneer men naar de uitgaven uitgedrukt in een percentage van het BBP kijkt, ingehaald door Rusland, met een percentage van 4% tegen 6%. Kijkt men echter naar de absolute getallen, dan ziet men dat de Amerikaanse uitgaven 7,5 maal zo groot zijn als die van Rusland.

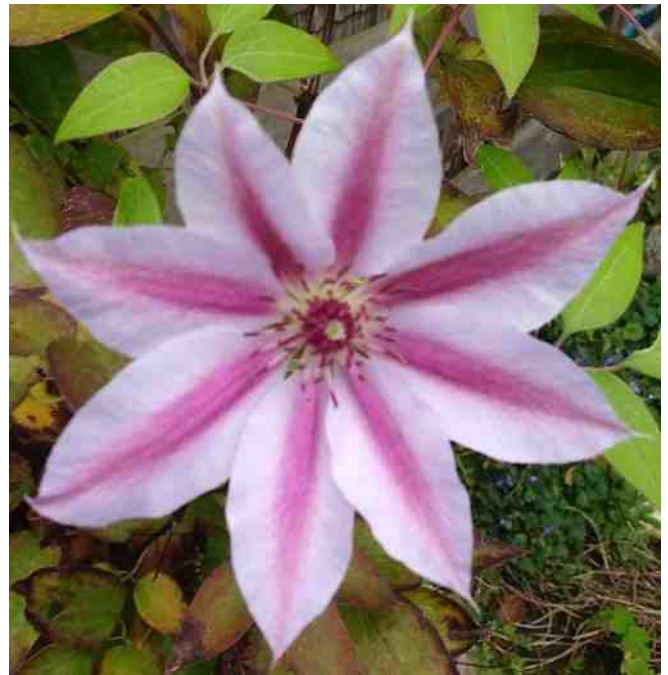
De angst voor Noord-Korea wordt door de voorstanders van verhoging van de defensie-uitgaven met beide handen aangegrepen. Noord-Korea is naarstig bezig intercontinentale raketten te ontwikkelen waarop een atoomkop bevestigd kan worden. Zo'n raket zou dan Amerika en Europa kunnen bereiken. Echter, het aantal raketten met een atoomlading valt voorlopig volledig in het niet bij de voorraden interballistische raketten (ICBM) waarover Amerika, Rusland en China en in mindere mate India, Pakistan, Israël, Frankrijk en Groot-Brittannië beschikken. De proeven met deze wapens, die tot enorme schade aan milieu en gezondheid hebben geleid en nog steeds leiden, hebben deze landen de vorige eeuw afgerond. Dezelfde proeven worden thans Noord-Korea ontzegd. De eis aan Noord-Korea het atoomprogramma te beëindigen mist waarachtigheid, wanneer deze niet gepaard gaat met het aanbod eigen strategische atoomwapens te ontmantelen. Het opvoeren van de druk op Noord-Korea door eenzijdig te eisen met het kernpro-

gramma te stoppen en er tegelijkertijd zelf mee door te gaan (Rusland moderniseert thans zijn atoomwapensenaal, Amerika werkt verder aan zijn miljarden verslindende atoomschild) werkt averechts en is tot mislukken gedoemd.

Conclusie

Noch uit de toegenomen onveiligheid, noch uit de exacte uitgaven van de NAVO is af te leiden dat de defensie-uitgaven van Nederland verhoogd dienen te worden. Een grondige analyse waaruit blijkt dat bewapening daadwerkelijk leidt tot van tevoren vastgestelde doelen, lijkt geboden.

Voor het realiseren van internationale vrede zouden inspanningen op het terrein van ontwapening en ontwikkelingssamenwerking wel eens effectiever kunnen zijn dan de automatische reflex van bewapening bij dreigend gevaar. Ook dit zou bij genoemde analyse betrokken moeten worden.

Het is tijd voor steden wereldwijd om leiding te nemen

Marianne Blansjaar, lid WFBN

Palermo, op het eiland Sicilië, heeft een bijzondere burgemeester, de 70-jarige Leoluca Orlando. De charismatische burgervader verwelkomt elke migrant persoonlijk in de haven bij aankomst in Italië, Europa en geeft hen een burgerrechtencertificaat.

Hij is de mening toegedaan dat in een globaliserende wereld migratie onvermijdelijk is en hij ziet dat als een gegeven. Daarom pleit hij voor afschaffing van de verblijfsvergunning en het recht op mobiliteit.

Volgens Orlando is het Europese migratiebeleid misdadig, dom en onmenselijk. Het sponsort mensensmokkel, illegale arbeid en uitbuiting. Zijn visie is dat Europa sterven-de is, de mensen oud en dat we migranten nodig hebben. Europa kan migratie makkelijk aan. Legalisering leidt tot uitbanning van criminaliteit en uitbuiting door werkgevers en dat is voor alle Europeanen beter. Wat betreft de werkvoorziening voert hij aan dat er zoveel plekken in Europa zijn waar mensen niets doen, waar huizen, winkels en scholen leegstaan. Niemand wil bijvoorbeeld nog in de landbouw werken. Laat migranten op het platteland wonen en groente en fruit telen.

Kortom, Orlando heeft zo zijn eigen visie op het migratieprobleem en vaart vanuit Palermo zijn eigen koers.

Wereldwijd is er een groeiende groep burgemeesters die vernieuwend denken over het oplossen van problemen aangaande internationale zaken, zoals klimaatverandering, migratie, vluchtelingen en goed openbaar bestuur. Vorig jaar is het Global Parliament of Mayors (GPM) in het leven geroepen in Den Haag. Burgemeesters uit meer dan zestig steden wereldwijd waren aanwezig en hebben een internationaal platform van burgemeesters opgericht. Dit is het antwoord van burgemeesters wereldwijd op de falende, inefficiënt werkende nationale politiek, waarin het vertrouwen tanende is.

Bestuurders van grote steden hebben de beste oplossingen voor allerlei wereldproblemen. Burgemeesters zijn pragmatische mensen - ze zijn niet links of rechts - maar staan boven de partijen en zijn er voor de hele stad. Het

GPM stoelt op de ervaring, expertise en leiderschap van deze burgemeesters, in het tackelen van lokale uitdagingen, die het resultaat zijn van wereldwijde problemen.

In het *Global Parliament of Mayors* wordt samengewerkt met internationale organisaties als de OESO, de Wereldbank en de Verenigde Naties. Het is een idee van de Amerikaanse politicoloog Benjamin Barber. In zijn boek *If mayors ruled the world* uit 2013 betoogt Barber dat de burgemeester de beste vorm van bestuur vertegenwoordigt omdat die dichtbij de burger staat en lokaal betrokken is in een wereld die steeds meer onderling afhankelijk is. Op zondag 24 september ontving burgemeester Leoluca Orlando van Palermo de *Dr. Benjamin Barber Global Cities Award* in Stavanger, Noorwegen, tijdens de tweede jaarlijkse bijeenkomst van het *Global Parliament of Mayors*.

globalparliamentofmayors.org

Burgemeester Leoluca Orlando van de stad Palermo

Nothing about us, without us

Niets over ons, zonder ons

Aat de Jonge, burgemeester Dronten

"Mayors not just talk, they do." (Patricia de Lille, burgemeester Kaapstad)

Het boek *If mayors ruled the world* (2013), geschreven door de politicoloog Benjamin Barber, heeft veel losgemaakt. In september kwamen burgemeesters vanuit de hele wereld bijeen in Stavanger. Zij richtten een jaar geleden het *Global Parliament of Mayors* (GPM) op. Een paar persoonlijke impressies van deze tweede bijeenkomst van het *Global Parliament of Mayors*.^[1]

Achtergrond

Wat was ook al weer de aanleiding? Uitgangspunt voor Barber, die in april van dit jaar overleed, is dat natiestaten in steeds mindere mate in staat zijn oplossingen te bedenken - laat staan deze te realiseren - voor de grote vraagstukken waarvoor de wereld zich gesteld ziet. Het gaat dan bijvoorbeeld om klimaatverandering, migratiestromen en veiligheid.

Allemaal vraagstukken die grensoverschrijdend zijn en waarvoor de bestaande internationale organen geen sluitende oplossingen bieden. Waarom niet? Omdat politici en wereldleiders te veel denken en handelen vanuit een ideologie. Bovendien gaan zij altijd uit van grenzen tussen landen of blokken van landen. Daarom komen zij niet toe aan werkbare oplossingen, terwijl als er al een verdrag wordt gesloten tussen staten, de implementatie dan plaatsvindt in steden en stedelijke regio's. En omgekeerd: als staten geen oplossingen aandragen zijn de negatieve gevolgen daarvan ook direct voelbaar op lokaal niveau.

Het antwoord van Barber: organiseer een parlement van burgemeesters. Waarom burgemeesters? Zij zijn altijd gericht op de oplossing. Zij zijn daarbij niet ideologisch gedreven maar op de praktijk gericht. Zij staan het dichtste bij de lokale democratie. Zij opereren in stedelijke netwerken, verbinden en zetten in beweging.

Barber verwijst in zijn boek o.a. naar een eeuwenoud voorbeeld: het verbond tussen de Hanzesteden. "Alle steden zijn vandaag de dag Hanzesteden."

Stavanger

De bijeenkomst in Stavanger ving aan met een welkom door de burgemeester: mevrouw Christine Sagen Helgo in het prachtige cultureel centrum. Daarna werd uitvoerig stilgestaan bij het overlijden van Barber. Zijn vrouw Leah woonde de conferentie actief bij. Professor Eric Corijn uit Brussel memoreerde de wetenschappelijke verdiensten van Barber en schetste de praktische betekenis ervan voor lokale bestuurders.

Ten slotte werd door de interim-voorzitter, mevrouw Patricia de Lille, burgemeester van Kaapstad, bekend gemaakt dat een *Benjamin Barber Global Cities Award* was ingesteld. Deze werd voor het eerst toegekend aan de burgemeester van Palermo, de heer Leoluca Orlando. Hij heeft faam verworven met zijn aanpak van het migratievraagstuk. Hij verwelkomde vluchtelingen persoonlijk op Sicilië en gaf hen een mensenrechtendocument. Daarnaast heeft hij met succes de maffia bestreden.

Vier thema's

De conferentie was georganiseerd rondom een viertal thema's: empowering cities, inclusieve cities, resilient cities en safe cities. De interim-voorzitter hield een hartstochtelijk pleidooi voor versterking van de positie van steden en regio's. Het persoonlijk leiderschap van de burgemeester is daarbij bepalend. De stad als brandpunt, als laboratorium en knooppunt in netwerken. Geconfronteerd met criminaliteit, diversiteit, groei, vervuiling, kortom: als een ruimte waar alles in beweging is.

Er waren boeiende bijdragen van de burgemeesters Kurz van Mannheim, Rees van Bristol, en Reed van Atlanta. Zeer indrukwekkend was de speech van burgemeester Wolusmal van Kandahar. De praktijkervaringen werden afgewisseld door wetenschappers van Brookings en diverse universiteiten.

Resultaten

Het eerste resultaat was de formele oprichting van het GPM met statuten enz. In een uitvoerig slotdocument is vastgelegd waarvoor het GPM staat. De kracht zal vooral moeten komen van persoonlijke contacten tussen collega's, uitwisseling van ervaringen, becommentariëring van onderhandelingen in internationale organisaties zoals de Verenigde Naties, het aandragen van praktische oplossingen, maar bovenal door zelf aan te pakken en niet te wachten op andere overheden. "*Nothing about us, without us*".

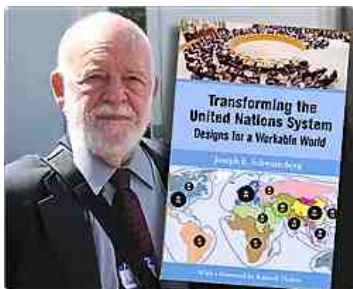
[1] Aat de Jonge schreef ook een verslag van de eerste bijeenkomst van het GPM. Dit verslag verscheen in de herfst-editie 2016 van *Eén Wereld* (redactie).

Twée boeken over de Verenigde Naties

Een korte bespreking door Marjolijn Snippe (lid eindredactie Eén Wereld en internationaal secretaris WFBN)

Transforming the United Nations System -- designs for a Workable World

Joseph E. Schwartzberg

Mondiale problemen vragen om mondiale oplossingen. De auteur van dit boek gaat uit van de premisse dat de Verenigde Naties in de huidige vorm niet in staat is om deze problemen op een effectieve wijze op te lossen en dat de besluitvorming zoals die plaatsvindt in de meeste VN-organisaties op basis van één staat – één stem, geen rekening houdt met de huidige verdeling van macht in de wereld. Tegelijkertijd constateert hij dat de verdeling van macht in de Veiligheidsraad niet rechtvaardig en anachronistisch is. Daarom, concludeert professor Schwartzberg, zijn staten terughoudend in het geven van autoriteit en (financiële) middelen aan de VN.

Basis for allocating weighted votes of 12 regions in proposal for reformed Security Council system:
 Each regional seat holder would cast a weighted SC vote (W) based on the average of three terms, as indicated in the following equation:

$$W = (P + C + 8.33\%) / 3$$

 wherein P represents the region's population as a percentage of the total population of all UN member nations, C represents the region's total paid contributions to the UN budget as a percentage of the total budget over a specific period (say of five years), and 8.33% is a constant signifying that the global perspective of each of the twelve regions is equally worthy of respect.

Uitgangspunt van zijn boek – een gedegen studie, gestaafd met zelfs voor Alfa-mij begrijpelijke wiskundige formules - is dat het ontwerp van het besluitvormingsmechanisme in hoge mate de legitimiteit en de effectiviteit van de besluiten bepaalt.

Professor Schwartzberg geeft talrijke systematische verbeteringen aan voor een alternatief besluitvormingsproces. Zo stelt hij het invoeren van een weldoordacht systeem van gewogen stemmen voor, waardoor de belangen van de diverse belanghebbenden in de diverse VN-organisaties en organen in balans worden gebracht, terwijl de belangen van de staten worden aangevuld met de belangen van regio's. Ook neemt hij in zijn studie de stemmen van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en gewone burgers in acht.

Schwartzberg benadrukt dat het doel van zijn studie niet is om een onrealistische utopie te creëren, maar een werkbare wereld, waarin de macht van het recht het recht van de macht vervangt, en die zich richt op rechtvaardige en duurzame ontwikkeling. Gegeven de vele bedreigingen waarmee de mensheid en de planeet zich geconfronteerd ziet, is de tijdspanne voor beslissende actie kort. Gezien de urgentie van de huidige situatie moeten er wegen worden gevonden die de wil, verbeelding en andere bronnen kunnen vlot trekken teneinde de klus te klaren. Een dergelijke weg vinden is wat Professor Schwartzberg beoogt met zijn boek.

United Nations University Press, 2013, ISBN 978-92-808-1230-5

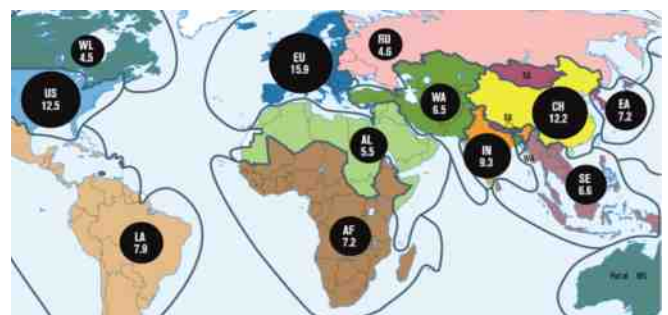

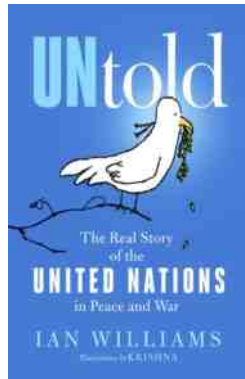
Table 4.1 Regions to be represented in proposed UN Security Council

Region	No. of UN members	Population (%)	Total GNI (%)	Weighted vote (%)
Africa South of the Sahara	43	11.68	1.47	7.16
Arab League	21	5.21	2.81	5.45
China	1	19.79	8.61	12.24
East Asia	6	3.43	9.95	7.24
Europe	41	7.97	31.27	15.86
India	1	17.25	2.33	9.30
Latin America and Caribbean	33	8.46	6.92	7.90
Russia and Neighbours	6	3.07	2.62	4.67
Southeast Asia	12	8.97	2.53	6.61
United States	1	4.56	24.71	12.53
West Asia	12	8.62	2.51	6.49
Westminster League	15	1.02	4.27	4.54
Total	192	100.00	100.00	100.00

Inzake de Veiligheidsraad stelt Joe Schwartzberg voor om de wereld in twaalf regio's in te delen die elk evenveel zeggenschap krijgen (8.33% per regio). Een en ander ingedeeld al naar gelang het aantal inwoners per regio en de financiële bijdrage aan de Verenigde Naties.

UNtold – The Real Story of the UNITED NATIONS in Peace and War.

Ian Williams, illustraties door Krishna

To "the peoples of the world" who are still suffering "the scourge of war."

Dit verrukkelijke, rijkelijk met cartoons geïllustreerde boek over de Verenigde Naties, is bestemd voor vele doelgroepen, van middelbare scholieren tot diplomaten. Journalist Ian Williams geeft een heldere en duidelijke uitleg waarom de Verenigde Naties goed is voor de wereld, maar ook geeft hij aan wat er veel beter zou kunnen.

Dit praktische en onderhoudende naslagwerk is uitermate geschikt voor bijvoorbeeld deelnemers aan de *Model United Nations*. Ian Williams geeft een begrijpelijk overzicht van het systeem van de Verenigde Naties en bespreekt het functioneren en de eigenaardigheden van de zes hoofdorganen (de Algemene Vergadering, de Veiligheidsraad, het Secretariaat en de mensen die voor de VN werken -- inclusief de negen secretarissen-generaal tot nu toe, de Trustschapsraad [wat is er van over na de dekolonialisatie?], de Economische en Sociale Raad - ECOSOC [en diens relatie met de Bretton Woods instellingen] en het Internationaal Gerechtshof, gezeteld in het Vredespaleis in Den Haag).

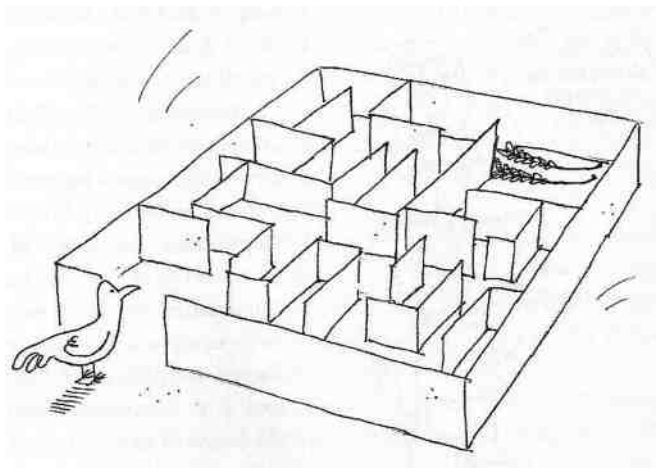
Ook licht hij onder meer een tipje van de sluier op over hoe - of niet - de VN wordt gefinancierd.

De vaak geuite kritiek op de organisatie zelf is niet altijd juist want, zo legt hij uit, de VN is niet meer dan wat de som van afzonderlijke lidstaten ervan maakt.

Ian Williams heeft ruime persoonlijke ervaring binnen de Verenigde Naties. De informatieve tekst en de grappige cartoons laten de lezer begrijpen hoe de VN zou moeten werken, hoe de VN in feite werkt en waarom daartussen een verschil is.

UNtold doet een luchtig en grappig boekje open over de mysteries van de diplomatieke wereld en mondiale besluitvorming. De uiteindelijke boodschap is dat de VN het in zich heeft om "Wij de Volken van deze Wereld" te vertegenwoordigen.

"In the end, however, it is up to the governments to act wisely."

Kortom, een prettig leesbaar boek dat serieuze zaken aan de orde stelt.

Het boek komt uit in november 2017.

Just World Books, 2017, ISBN 978-1-68257-089-0

Open en vrijpostige brief aan ... Donald J. Trump en Kim Jong-un

Geschreven op persoonlijke titel

Beste Donald en beste Kim,

Tjonge, tjonge, wat zijn jullie de laatste tijd aan het bakkeleien. Wat jullie aan het doen zijn, elkaar bedreigen, is niet zoals het tegenwoordig op prijs wordt gesteld in deze redelijk beschaafde wereld. Jullie gedrag lijkt een beetje op apen die zich op de borst slaan en verder wat onduidelijke kreten uitslaan. Alles om te imponeren. Nou, mij imponeer je niet.

Beste Donald,

Ik begrijp best dat je Kim bedreigt met iets verschrikkelijks als hij nog een keer een raket richting Japan (of verder, richting de VS) afschiet. Ik begrijp het, maar heb er geen begrip voor. Jouw geschreeuw is geen stap richting een oplossing. Het is een kinderlijke reactie, die weliswaar bij je past, maar waardoor je je nog verder in de nesten werkt. Want je wil je gezicht niet verliezen. Dus als Kim nog een keer met een raketje gaat spelen, dan moet je het door jouw geuite dreigement omzetten in daden. Echt, beste Donald, daar schiet je niets mee op. Vraag je liever eerst eens af waarom Kim zo nodig een giga-leger op de been houdt, dit soort raketten in elkaar knutselt, atoomproeven onderneemt en onderwijl het volk uitzuigt en honger laat leiden? Laat ik je het antwoord maar geven. Dan moeten we even een stukje terug in de geschiedenis. Ooit was er een oorlog in Korea. Er werd gevochten tussen een Noordelijk en een Zuidelijk Korea. Dat Noordelijk gebied stond voor communisme en dat Zuidelijke gebied stond voor iets als het westers kapitalisme, ofwel een soort vrije liberale economie. De noordelijken werden gesteund door het communistisch China en de zuidelijken werden gesteund door troepen afkomstig uit de geallieerden en westerse naties. Ja, niet alleen Amerikaanse soldaten vochten daar, maar ook Nederlandse soldaten! Dat wist je niet? Nou, bij deze.

De strijd duurde enkele maanden, was hevig en het front verplaatste zich dagelijks. De noordelijken dreigden in de pan te worden gehakt. Uiteindelijk werd een wapenstilstand afgesproken, een lijn getrokken tussen noord en zuid en sindsdien is dat de status quo. Tot een echt vredesverdrag is het nooit gekomen. Bij die noordelijken bleef de angst leven dat zij nog eens door de zuidelijken onder de voet zouden worden gelopen. Dus werd een giga volksleger op de been gebracht. Omdat dit soort quasi--communistische regimes in de regel niet sterk in het zadel zitten (denk maar aan de val van de muur in 1989) moest het volk gedwongen zich scharen achter hun 'leider'. De strijd tegen een gemeenschappelijke vijand helpt bij het

alle neuzen in dezelfde richting krijgen. En die gemeenschappelijke vijand is het zuidelijk Korea en de VS. Die noordelijken wilden erkenning van hun staat door de wereldgemeenschap. Maar wat kregen ze? Juist, boycotten en sanctiemaatregelen. Hoe krijg je erkenning, kun je meepraten op het wereldtoneel? Weer juist! Door een krachtig leger en imponerende wapens. Het volk lag jarenlang krom, had honger door de sanctiemaatregelen en dat alles om een gigantische volksleger op de been te brengen en te houden. Na de dood van hun grote leider Kim Jong-il kwam diens zoon Kim Jong-un op diens plaats. Inmiddels had men via via, waarbij de oorsprong van alle ellende bij het ultracentrifuge project van professor Kistemaker (Enschede) ligt en de slimme atoomspion Khan, het principe van de bouw van een atoombom in handen gekregen. Dus werd er een atoombom in elkaar geknutseld, in de hoop nu toch als een gelijkwaardig partner op het wereldtoneel te mogen meespelen. Het tegenovergestelde was echter het geval. Dat noordelijk Koreaanse regime werd nog meer geïsoleerd, nog meer goederen kwamen op de lijst van verboden in- of uit te voeren waren. Het volk leed nog meer honger.

Beste Donald, Noord-Korea hunkert naar erkenning, hunkert naar mee te mogen spelen op het internationaal politiek toneel. En slim zijn ze, want overal steken ze hun neus in en hebben belangen in tal van westerse ondernemingen, zonder dat we dat beseffen.

Nogmaals, beste Donald, een oorlog beginnen tegen Noord-Korea is een gevaarlijke operatie, want weet jij precies hoeveel atoombommen ze hebben en waar ze liggen? En wat gaan die honderdduizenden zwaar gehersenspoelde mannetjes en vrouwtjes van het nationale volksleger doen? Ze kunnen heel mooi en heel gelijk marcheren en heel strijdlustig kijken. Zij denken dat ze door oorlog te voeren vrede en erkenning kunnen bereiken. Een grove misvatting. Maar zo zijn ze nu eenmaal geïndoctrineerd.

Beste Kim,

Ik heb al aan Donald uitgelegd hoe jullie geschiedenis van pakweg de laatste 70 jaar in elkaar zit. Jij wilt duidelijk erkenning van jouw staat. Die kan je krijgen. Niet door met wapens te kletteren. Maar door je verantwoordelijkheid te tonen op het wereldtoneel. En wat zijn daar de problemen? De klimaatverandering, het internationaal terrorisme, de mondiale economie, het dreigend water-, voedsel en energietekort en de noodzaak tot ontwapen-

Organisatie tegen kernwapens krijgt Nobelprijs voor de Vrede

ning. Wil je erkenning van jouw staat? Speel dan een rol op het wereldtoneel door mee te werken aan de oplossing van al deze problemen. Neem een zetel in in de VN, praat mee, besluit en handel. Help de wereld ietsje beter te maken. Handel met iedereen en zorg dat de inwoners van jouw staat goed te eten krijgen. Maak ze gelukkig. Dan verdien je later een standbeeld (dat niet na een tijdje weer omver wordt gehaald, zoals wij in dit malle Nederland met standbeelden van onze grote voorvaders doen, en zo onze ogen sluiten voor de harde en eerlijke waarheid van de geschiedenis).

Beste Kim, jij kunt geschiedenis schrijven, en erkenning krijgen, door je in te zetten voor het doen oplossen van talloze problemen waarvoor we gesteld worden. Wees niet bang voor mensen die je tegenspreken en gooi ze niet in de gevangenis, maar geef ze een plaats in jouw volksdemocratie. Bestraf dieven, maar niet andersdenkenden. Want het was in het Europa van de middeleeuwen juist de hofnar die de koning bij de les hield en tegenwoordig zijn het de oppositiepartijen die de coalitiepartijen op het goede spoor houden. Zorg ervoor dat volgens het belangrijke principe van jouw volksrepubliek daadwerkelijk alle burgers gelijke rechten hebben; dus ook LHBTI'ers, katholieken en Jehova's getuigen, Islamieten en Joden. Ieder mens is waardevol en dient in vrede te leven. Oorlog voeren leidt tot niets, behalve dan tot dood en verderf. Dreigen raketten met een atoombom te zullen afvuren heeft geen enkele zin.

Beste Donald en Kim,

De kern van het probleem is dat jullie allebei erkenning willen, omdat jullie beiden lijden aan een minderwaardigheidscomplex!! Jullie moeten nodig eens een kopje thee met elkaar drinken op een neutrale plaats. Dat mag bij mij thuis. Wel even eerst bellen, want dan haal ik twintig verschillende smaken thee in huis en een pak koekjes. Samenwerken is altijd beter dan bekvechten. Door met elkaar te praten, waarbij naar elkaar luisteren belangrijker is dan praten, en door met elkaar samen te werken aan de oplossing van tal van problemen, kunnen we iets doen aan het bereiken van een betere wereld voor onszelf, ons volk en onze kinderen en kleinkinderen.

Erken elkaar, erken elkanders staten als waardevol. Dan, beste Donald, krijg je echt een groot monument, groter dan de Trump-Tower. Dan, beste Kim, zal je letterlijk op handen worden gedragen. Overigens, na het kopje thee drinken bij mij zal ik ervoor zorgen dat de pizzakoerier een paar heerlijke pizza's quattro stagioni bezorgt! Wanneer komen jullie langs?

Met hartelijke groet,

Frans H. Micklinghoff

De International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, kortweg ICAN, heeft de Nobelprijs voor de Vrede 2017 gewonnen. Dat heeft het Noorse Nobelcomité vrijdag bekendgemaakt.

De International Campaign to Abolish Nuclear Weapons werd in 2007 opgericht en heeft als doelstelling het gebruik van kernwapens te verbieden en het nucleaire arsenaal terug te dringen. ICAN bestaat uit een coalitie van ruim vierhonderd non-gouvernementele organisaties uit meer dan honderd landen.

Het Nobelcomité prijst de organisatie onder meer voor zijn inzet voor het beperken van de verspreiding van nucleaire wapens en zijn pogingen om de aandacht te vestigen op de "catastrofale consequenties van het gebruik van nucleaire wapens".

ICAN is de "belangrijkste uit de burgers voortgesproten actor die heeft geprobeerd een verbod op atoomwapens te laten instellen onder het internationaal recht".

"Wij leven in een wereld waar het risico op de aanwending van kernwapens hoger is dan ooit tevoren", zegt het Nobelcomité. "Sommige landen moderniseren hun kernarsenaal en het gevaar dat andere landen zich kernwapens eigenen is reëel, zoals Noord-Korea heeft getoond", zei voorzitter Berit Reiss-Andersen van het comité. Zij riep de kernmogendheden op "ernstige onderhandelingen" op te starten om de zowat 15.000 kernwapens uit de wereld te hebben.

De winnaars van dit jaar ontvangen de prijs op 10 december in Oslo. Het prijzengeld bedraagt ruim 900.000 euro.

Het Nobelcomité had een lijst met 318 genomineerden voor de Nobelprijs voor de Vrede. De lijst met namen van mensen en organisaties was geheim. ICAN stond niet op de shortlist met mogelijke kanshebbers.

Vorig jaar ging de Nobelprijs voor de Vrede naar de Colombiaanse president Juan Manuel Santos voor zijn bijdrage binnen het bereiken van een vredesakkoord met de rebellenbeweging FARC.

Er is nog nooit een goede oorlog of een slechte vrede geweest.

Benjamin Franklin, 1773

Nuclearisering van wapenarsenalen

Jan Willem van Leenhoff, lid WFBN

Over de kloof tussen de kernwapenstaten en de rest van de wereld maak ik maak me zeer bezorgd. Die kloof is nog nooit zo groot geweest en er zijn geen tekenen van pogingen om tot een overeenstemming te komen.

Er is een internationaal verdrag dat kernwapens verboden, illegaal en onmenselijk verklaart. De verdragstekst kan niet anders worden begrepen dan als een volstrekte verwerping van de nuclearisering van wapenarsenalen. De geruststelling bij monde van de kernmachten dat kernontwapening mogelijk is zodra er zich een geschikt moment zou voordoen, wordt steeds minder geloofwaardig. De steun voor dit wettelijke verbod van 122 regeringen maakt duidelijk dat een beduidende meerderheid van de internationale gemeenschap kernwapens afwijst. Alle vijf permanente leden van de Veiligheidsraad weigeren deel te nemen aan de verdragsconferentie. Ze weigeren zelfs deel te nemen aan de onderhandelingsbijeenkomst om hun bezwaren te uiten en de uitkomst te beïnvloeden.

Drie belangrijke NAVO-landen – Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, die tevens het veto-recht hebben in de Veiligheidsraad – gingen zelfs zover om een gezamenlijke verklaring af te geven. Daarin laten ze geen twijfel bestaan over hun blijvende inzet voor een nucleaire wereldorde. Ze vinden dat de wereldwijde veiligheid afhangt van de nucleaire status quo, zoals die wordt ondersteund binnen het raamwerk van het non-proliferatieverdrag. De opvattingen over collectieve veiligheid van kernwapenstaten en hun bondgenoten enerzijds en de niet-kernwapenstaten anderzijds zijn diametraal tegenovergesteld.

Het wordt hoog tijd dat Nederland de stem van de overgrote meerderheid in binnen- en buitenland tegen kernwapens gaat volgen. Of Nederland een belangrijke rol kan spelen in het proces dat de kloof kan dichten, betwijfel ik echter, omdat ik zeer bezorgd ben over de opstelling van de Hoge Raad ten aanzien van de kernwapenproblematiek.

Het Internationaal Gerechtshof heeft in 1996 bepaald dat de bedreiging met en het gebruik van kernwapens illegaal zijn. Volgens de Hoge Raad is echter nucleaire vernietiging van steden door strategische kernwapens mogelijk, dat wil zeggen dat een rechtstreekse militaire aanval op de burgerbevolking, dus nucleaire massamoord van genocidale omvang dan wel genocide, niet altijd onrechtmatig zou zijn. Een "wetsinterpretatie" die niet alleen rechtstreeks ingaat tegen het ondubbelzinnige en onder alle omstandigheden geldende verbod om de burgerbevolking tot doelwit van een militaire aanval te maken, maar ook tegen het eveneens onder alle omstandigheden geldende verbod van volkerenmoord.

Het zou goed zijn als wereldburgers zich inzetten om de campagne voor een volstrekte verwerping van de nuclearisering van wapenarsenalen tot een succes te maken.

Esperanto vertaling

Pri la fendego inter la nuklearmitaj ŝtatoj kaj la resto de la mondo mi tre maltrankviliĝas. Tiu fendego ankoraŭ neniam estis tiel granda kaj ne estas signoj pri provoj akordiĝi.

Ekzistas internacia traktato kiu deklaras ke nukleaj armiloj estas malpermesitaj, kontraŭleĝaj kaj malhumanaj. Oni ne povas alie kompreni la traktatotekston ol absolutan malakcepton de la nukleizo de armilejoj. La trankviligo de la nukleaj potencoj ke nuklea senarmigo eblos tuj kiam taŭga momento prezentiĝos, malpli kaj malpli kredindiĝas. La subteno por tiu leĝa malpermeso de 122 registaroj evidentigas ke signifa plimulto de la internacia komunumo malakceptas nukleajn armilojn. Ĉiuj kvin permanentaj membroj de la Sekureckonsilio rifuzas partopreni en la traktatokonferenco. Ili rifuzas eĉ partopreni en la intertraktada kunveno por esprimi siajn kontraŭargumentojn kaj influi la rezulton.

Tri gravaj NATO-landoj – Francio, Britio kaj Usono, kiuj krome havas la vetorajton en la Sekureckonsilio – agis eĉ tiel ekscese, ke ili proklamis komunan deklaron. En tiu ili ne lasis dubon pri sia daŭra sindediĉo al nuklea tutmonda ordo. Ili opinias ke la tutmonda sekureco dependas de la nuklea nunstato, kiel tiu estas subtenata en la kadro de la ne-proliferada traktato. La ideoj pri kolektiva sekureco de nuklearmilaj ŝtatoj kaj iliaj aliancanoj unuflanke kaj la ne-nuklearmilaj ŝtatoj aliflanke estas antipode kontraŭaj.

Estas urĝa tempo ke Nederlando eksekvu la voĉon de la plejmulto enlande kaj eksterlande kontraŭ nuklearmiloj. Ĉu Nederlando povas ludi gravan rolon en la proceso kiu povas fermi la fendegon, mi tamen dubas, pro tio ke mi tre maltrankviliĝas pri la starpunkto de la Alta Konsilio rilate al la nuklearmila problemaro.

La Internacia Tribunalo dekretis en 1996 ke la minacado per kaj la uzo de nuklearmiloj estu konsiderataj kontraŭleĝaj. Tamen laŭ la Alta Konsilio nuklea detruo de urboj per strategiaj nuklearmiloj eblas, tio signifas ke rekta milita atako al la civitana loĝantaro, do nuklea amasmurdado de genocida amplekso aŭ genocido, estus ne ĉiam kontraŭjura. 'Leĝinterpretado' kiu ne nur rekte kontraŭas la malambiguan kaj sub ĉiuj cirkonstancoj validan malpermeson pri amasmurdo fari la civitanan loĝantaron celo de milita atako, sed ankaŭ la same sub ĉiuj cirkonstancoj validan malpermeson pri amasmurdado.

Estus bone ke mondĉivitanoj dediĉu sin sukcesigi la kampanjon por absoluta malakcepto de la nukleizo de armilejoj.

Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) en de Nederlandse Vereniging voor de Verenigde Naties (NVDN)

Reactie van de Nederlandse Vereniging voor de Verenigde Naties (NVDN) d.d. 25 juli 2017, op de Nederlandse implementatie van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's - Sustainable Development Goals).

Vorige week werd het *Sustainable Development Goal* rapport 2017 gelanceerd. Hierin geven landen aan hoe ver zij zijn met de implementatie van de 17 SDG's, op basis van voortgang op 230 indicatoren. Nederland staat op de dertiende plaats in de ranglijst van de *Bertelsmann Stiftung* en het *Sustainable Development Solutions Network*. Hoewel we op Onderwijs (SDG4), Water en Sanitatie (SDG6) en Innovatie en Infrastructuur (SDG9) bijvoorbeeld voorbeeldig scoren, is er nog genoeg dat beter kan. Zo blijft Nederland achter op het gebied van verduurzaming van de economie en duurzame energie (SDG7) en klimaatactie (SDG13). Vooral de 'footprint' van ons land baart zorgen: we souperen zes keer de Aarde op om aan onze behoeften te voldoen en onderpresteren op het punt van duurzame energie. Daarnaast doen we het verrassend slecht op SDG5: vrouwen worden nog steeds systematisch minder betaald voor hetzelfde werk en ze eindigen minder snel in topposities. Dit laatste is een langjarig probleem dat door de overheid veel harder zou moeten worden aangekaart.

Het NVDN bestuur is daarnaast van mening dat Nederland zich wel wat rijk rekent als het gaat om SDG16 – vreedzame samenleving. Op basis van beperkte invulling van dit concept ziet de situatie er goed uit, als we het bredere concept 'vreedzame samenleving' in ogenschouw nemen, moet een land als het onze beter kunnen. Bijvoorbeeld op het punt van integratie, en respect en tolerantie voor diversiteit. Daaraan gerelateerd zijn SDG11 – duurzame steden en gemeenschappen, en SDG12 – verantwoorde productie en consumptie. Ook neemt in Nederland de kloof toe tussen arm en rijk, SDG10.

Ondanks mogelijke kritiekpunten is het rapport is uitermate nuttig omdat het ons als land dwingt onszelf eens goed in de spiegel te kijken. En juist nu heeft Nederland met het huidige formatieproces de unieke mogelijkheid om serieus werk te maken van stevige stappen op alle zwak presterende SDG's, te beginnen met verduurzaming.

Wij geloven dat er urgent en krachtig geïnvesteerd moet worden in duurzame energieopwekking en verantwoorde productie en consumptie, onder anderen door incentives te geven aan bedrijven die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan en gebrek aan duurzaamheid in productie en bedrijfsvoering te belasten. Zo kunnen goede stappen gezet worden voor het vervullen van afspraken in Agenda 2030. Datzelfde geldt voor een stevige aanpak

van bedrijven die vrouwen systematisch minder betalen voor hetzelfde werk. De overheid zelf zou het goede voorbeeld moeten geven door het streefcijfer eindelijk eens op 50% te zetten, waar het gaat om de verdeling van mannen en vrouwen in topposities. Ook zullen concrete plannen moeten worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat er geen tweedeling in ons land groeit tussen kansrijke en kansarme mensen op de arbeidsmarkt van de toekomst. Het nieuwe kabinet kan nu laten zien dat Nederland een koploper is en blijft waar het gaat om de invulling van internationale afspraken zoals de cruciale Agenda 2030 en het Klimaatakkoord van Parijs.

Nederland heeft alles in zich om dat te kunnen doen. Zoals de SDG-coördinator Hugo von Meijenfeldt al zei: het Nederlandse 'poldermodel' biedt unieke kansen. Doordat publiek-private samenwerking in ons land al ruimschoots plaatsvindt, kunnen bedrijven gemakkelijker betrokken worden bij de implementatie dan in andere landen het geval is.

Het NVDN bestuur staat pal achter deze aanpak. Wij geloven dat voor de toekomst brede samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan of versterkt, op nationaal en lokaal niveau en tussen overheden, bedrijven en het maatschappelijk middenveld. Als schoolvoorbeeld van het poldermodel is Nederland hier namelijk uitermate geschikt voor. Dat neemt echter niet weg dat de overheid een belangrijke sturende en stimulerende rol kan en moet vervullen en de randvoorwaarden moet creëren voor voortvarende implementatie van de duurzame ontwikkelingsdoelen.

<http://www.nvdn.nl/2144-2/>

“Deze doelen zijn cruciale elementen om tegenwicht te kunnen bieden aan het neoliberale model dat op dit moment de globe omspant. Dat model is nu een ernstigere bedreiging dan voor de financiële crisis. Daarom hebben we die Duurzame Ontwikkelingsdoelen echt nodig als een coherente alternatieve agenda. Van die instrumenten moeten we gebruik maken om te vechten voor een betere wereld. Dat is lastig, want er staan natuurlijk heel veel andere politieke en economische belangen lijnrecht tegenover.”

Jan Pronk, lid van de Raad van Adviseurs van de WFBN

(zie de achterzijde van dit blad voor een afbeelding van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen)

Het gaat goed FOUT !!!

Prof. Dr. H. Erhardt

Het gaat goed. Er komen steeds meer natuurparken met een hoge biodiversiteit. Het wordt steeds normaler dat men vegetariër is. De bever is teruggekomen, evenals de otter en de zeearend. Een enkele keer wordt de wolf al weer gesignaleerd. Toch gaat het goed fout! We staan niet voor de afgrond, we bungelen als mensheid met beide handen aan de rand van de afgrond. Nog even en we vallen, duizelingwekkend diep.

De insecten zijn van wezenlijk belang voor onze vogels. Natuurlijk hebben we de Vogelbescherming en veel mensen zijn daar lid van. Het is reuzeleuk naar vogels te kijken. Maar de griel, een wulp-achtige in de duinen broedende vogel is geheel uit Nederland vertrokken sinds 1958. Met de waterdieren gaat het langzaam beter, want we krijgen de binnenwateren langzaam schoner. Maar de weidevogels zijn over een halve eeuw gemeten allemaal 80% tot 90% teruggelopen in aantal. Dat komt omdat steeds meer boeren de koeien het hele jaar door op stal houden. De koeien eten daardoor het gehele jaar door gemaaid gras. Om voldoende grasopbrengst te krijgen hebben de boeren hun weiden zo glad mogelijk gemaaid door het glad te ploegen en het vervolgens met speciaal graszaad in te zaaien. Daardoor is het platteland veranderd in een groen doods biljartlaken waar de nesten van weidevogels geen kans meer krijgen op nakomelingschap. In de steden en dorpen wordt vrolijk verder gespoten met glyfosaat-achtige producten, zoals Roundup. Dit vernietigt niet alleen het onkruid, maar ook de insecten, waaronder de mieren, de regenwormen en de lieveheersbeestjes. Waardoor er weer minder vinken, merels, huis- en heggemussen zijn. Ook de stand van de mezen vliegt achteruit. Nog een paar jaar doorspuiten met glyfosaat-achtige producten en we horen en zien alleen nog duiven in de stad.

We hebben soms miljoenen kostende projecten om de paling voor uitsterven te behoeden, maar in alle sloten en plassen staan palingfuisen en zolang die niet worden verboden zijn we stevig op weg om de paling uit te roeien. Het eten van een broodje paling moet daarom worden verboden. Het middel Roundup moet worden verboden. Het starten van nieuwbouwprojecten in de polder, op weilanden moet worden verboden. Van iedere boerderij die stopt moeten de weilanden direct worden gebracht onder de Natuurbeschermingswet. Alle boeren moeten verplicht worden hun koeien zo lang als mogelijk in de wei te laten grazen. En buiten de huidige grenzen van steden en dorpen mag geen nieuwbouwwijk meer verrijzen opdat de natuur niet verder wordt aangetast. Dit kan slechts als we onder ogen gaan zien dat er een einde moet komen aan de ongebreidelde vermeerdering van de mens. De één-kind-politiek van China moet over de gehele wereld worden ingevoerd. Dat betekent dat in

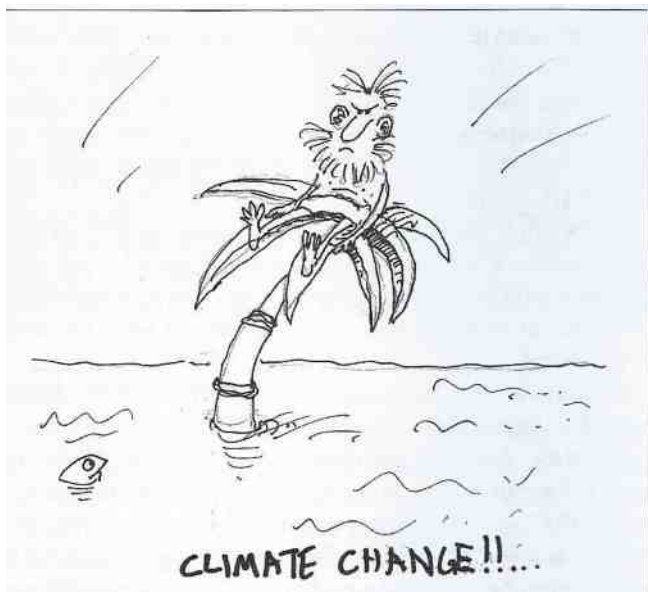
Nederland de kinderbijslag moet worden afgeschaft. Dat betekent ook dat het natuurlijk proces van rampen, oorlogen, hongersnoden en uitbraken van besmettelijke ziekten, die de ongebreidelde groei van de mensensoort in toom houdt niet mag worden tegengegaan door allerlei soorten van ontwikkelingshulp, Rode Kruisacties, ineningsacties en voedselhulp.

Een nog zwaardere belasting op auto's is niet acceptabel. De vijf grootste cruiseschepen en de vijf grootste containerschepen stoten evenveel vervuiling uit als alle auto's in West-Europa. Dat betekent dat er een Hoge Wereld Autoriteit moet komen die al deze vervuilende schepen gaat belasten met minstens 300% belasting op de voor schepen bestemde stookolie. Ook de kerosine van de miljoenen vliegtuigen die de lucht sterk vervuilen dient met 500% belasting te worden verzwaard door de Wereld Autoriteit. De Verenigde Naties dient zich te ontwikkelen in de richting van een Hoge Wereld Autoriteit. Wanneer we niet binnen 3 jaar een dergelijke Wereld Autoriteit hebben die deze belasting daadwerkelijk wereldwijd int, wanneer niet wereldwijd iedere vorm van kinderbijslag wordt afgeschaft, wanneer niet wereldwijd alle giftige spuitmiddelen worden verboden, wanneer het krijgen van meer dan één kind per gezin met forse belasting wordt afgestraft, wanneer we niet stoppen met iedere vorm van ontwikkelingshulp, wanneer we niet binnen drie jaar stoppen met energiecentrales die werken op kolen, wanneer er geen einde wordt gemaakt aan de bio-industrie binnen drie jaar, dan hebben we de ondergang van de planeet Aarde zoals die thans bestaat voorzeker ondertekend. Binnen drie jaar! Want de stand der insecten is 70% tot 80% teruggelopen in een halve eeuw, daardoor zullen de vogels en zoogdieren, afhankelijk van de insecten als voedsel, uitsterven en daardoor zal de soort 'mens' ook uitsterven. Het is nu kiezen of delen.

Een stem uitbrengen op GroenLinks of de Partij voor de Dieren is stemmen op een conservatieve partij, die ook de oplossing niet wil zien. Dan zullen de superorkanen (zoals Irma) blijven rondrazen, zullen cruise- en containerschepen blijven varen en vervuilende vliegtuigen blijven vliegen en zal er ontwikkelingshulp worden gegeven en gaan we door met hulpacties na een ramp en worden nog meer huizen gebouwd in de polders, waar kievieten en wulpen moeten lopen en vliegen. De politieke partij die echt een einde wil maken aan de plundering van de planeet Aarde moet nog worden opgericht. Dat zal dan een politieke partij zijn die in haar partijprogramma heeft staan dat de wereldwijde stijging van de temperatuur niet maximaal 2 graden mag zijn, maar dat er een wereldwijde daling van de temperatuur van 4 graden moet komen! De aangroei van de Noordpool-ijskap moeten we nastreven. In plaats van een groei van de wereldbevolking

moeten we een krimp nastreven. We moeten stoppen met het nastreven van groei, maar de krimp op alle gebieden nastreven. Dat betekent dat het vak economie op de universiteiten er heel anders moet gaan uitzien. Dat we minder, maar beter moeten gaan eten. Dat we niet verder van huis vakantie moeten houden, maar dichterbij, minder gaan vliegen, minder goederen over de Aarde gaan verslepen en minder schoenen in de kast hebben staan. Dat betekent dat we alles wat we nu hebben hergebruiken en nogmaals hergebruiken. Alle economische modellen die gebaseerd zijn op groei zullen de prullenbak in kunnen omdat de natuur ons al het krimpmodel laat zien, thans in aantallen insecten, straks in aantallen vogels en paling. Waar gaan we uiteindelijk heen? Naar wat moeten we streven?

Naar een evenwicht. Dat zullen we in de komende 100 of 500 jaar niet bereiken. Maar we moeten we terug qua wereldbevolking. Waarschijnlijk kunnen we met slechts 1 miljard mensen op deze planeet hier duurzaam wonen. Wanneer we niet nu besluiten dat de mensheid in omvang moet krimpen zullen er nog vele superorkanen van de categorie Irma de Aarde teisteren, zullen massale virusuitbraken de kweekdierenstand (kippen, koeien, varkens) miniseren en zal de zeespiegel meer dan zes meter stijgen (waarbij Nederland en tal van andere landen worden weggevaagd). Uiteindelijk bereiken we een soort natuurlijk evenwicht van ongeveer 1 à 2 miljard bewoners op deze Aarde. Hoe sneller hoe beter als we dit evenwicht bereiken - z.s.m. - en inzien dat een kinderbijslag iets is om juist de ondergang van deze planeet te bespoedigen. Laten we vandaag beginnen met de eerste stap te zetten op weg naar een betere wereld. Door de kinderbijslag af te schaffen, Roundup te verbieden, door vegetariër te worden, voor de verplichte weidegang van de koe te stemmen, het vangen van paling te verbieden, de tegels uit de tuin te halen en een boom te planten.

Cartoon: Krishna, in het boek UNtold (zie pagina 15 van dit blad)

Internationale Coalitie voor Democratische Vernieuwing

Andreas Bummel,

directeur van "Democracy without Borders" (voorheen "Committee for a Democratic UN", die campagne voert voor een Parlementaire Assemblée bij de Verenigde Naties - UNPA) informeerde op 25 oktober jl. de werldfederalisten

wereldwijd over een nieuw initiatief dat relevant is voor werldfederalisten. Marjolijn Snippe vertaalt hier vrij de informatie die hij gaf.

Het is belangrijk om ons te verbinden met de wereldwijde democratische beweging. Doel is dat democratie op het nationale niveau zich verder ontwikkelt en dat bestaande democratieën sterk en levendig blijven. Het is onmogelijk een wereldrechtsorde te ontwikkelen als er steeds meer overwicht komt van populistische, nationalistische en autocratische regimes.

Forum 2000 in Praag, dat is toewijd aan het gedachtegoed van Vaclav Havel, organiseerde in mei 2016 de publicatie van de Praagse Oproep tot Democratische Vernieuwing (the Prague Appeal for Democratic Renewal - zie <http://bit.ly/2yHt9t9>)

Deze oproep die werd getekend door meer dan 80 intellectuelen en dissidenten uit tientallen landen, gaat over hoe en waarom democratie vandaag de dag bedreigd wordt en wat er gedaan moet worden bij prodemocratische activiteiten wereldwijd.

Het is een oproep die roept op tot de instelling van een "internationale coalitie voor democratische vernieuwing". Deze coalitie werd officieel ingesteld in oktober 2017 tijdens de 21e jaarlijkse conferentie van Forum 2000 in Praag.

De coalitie richt zich met name op de versterking en verdieping van de intellectuele basis van prodemocratische argumenten en bestudeert hoe om te gaan met bepaalde dreigingen. Het plan is dat er regionale en nationale afdelingen / netwerken zijn, en tevens werkgroepen voor verschillende onderwerpen zoals bijvoorbeeld de rol van de (nieuwe) media, democratie in China, de situatie van politiek dissidenten, en meer.

Vanuit het perspectief van het werldfederalisme is het belangrijk om bewustwording te stimuleren van de verbindingen tussen nationale en mondiale democratie en hoe die twee elkaar kunnen versterken.

De contacten met Forum 200 zijn gelegd; over verdere ontwikkelingen worden we op de hoogte gehouden.

Multinationals en mensenrechten

Wereldburgers in actie

Van 23 tot 27 oktober jl. kwamen lidstaten van de Verenigde Naties en groot aantal niet-gouvernementele organisaties (NGO's) bijeen in het *Palais de Nations* in Genève (het Europese hoofdkwartier van de VN) met als doel een tekst samen te stellen voor een nieuw internationaal verdrag dat beoogt mensenrechten te beschermen tegen schendingen van die rechten door multinationals.

Op 24 oktober, de Dag van de Verenigde Naties, gaf de *Assemblée des Citoyens du Monde* (Vergadering van Wereldburgers) een "Verklaring van Wereldburgers" uit waarin de multinationals worden opgeroepen om de mensenrechten te respecteren. In de verklaring wordt gerefereerd aan artikel 3 lid 1 van het Handvest van de Verenigde Naties[1] en aan de artikelen 21 (3)[2] en 28 [3] van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens.

Ook herinneren de wereldburgers de multinationals eraan dat de verduurzaming van het milieu een bijzondere opdracht is die ook door multinationals op zich moet worden genomen uit respect voor toekomstige generaties. En de staten worden eraan herinnerd dat er geen hogere plicht is voor een staat om elke persoon te beschermen die zich onder diens verantwoordelijkheid bevindt, ongeacht zijn / haar nationaliteit of sociale situatie. De staten worden opgeroepen hun administratieve, fiscale en juridische wetgeving te harmoniseren opdat de multinationals zich gedwongen zien – uit economisch belang – om de rechten en vrijheden van personen en gemeenschappen te respecteren.

[1] *Internationale samenwerking tot stand te brengen bij het oplossen van internationale vraagstukken van economische, sociale, culturele of humanitaire aard, alsmede bij het bevorderen en stimuleren van eerbied voor de rechten van de mens en voor fundamentele vrijheden voor allen, zonder onderscheid naar ras, geslacht, taal of godsdienst;*

[2] *De wil van het volk zal de grondslag zijn van het gezag van de Regering; deze wil zal tot uiting komen in periodieke en eerlijke verkiezingen, die gehouden zullen worden krachtens algemeen en gelijkwaardig kiesrecht en bij geheime stemmingen of volgens een procedure, die evenzeer de vrijheid van de stemmen verzekert.*

[3] *Een ieder heeft recht op het bestaan van een zodanige maatschappelijke en internationale orde, dat de rechten en vrijheden, in deze Verklaring genoemd, daarin ten volle kunnen worden verwezenlijkt.*

Cartoon: Krishna, in het boek *UNTold* (zie pagina 15 van dit blad)

Former President of Ireland Mary Robinson became High Commissioner for Human Rights.

Gedachten van Piet Visscher – een collage

Piet Visscher (geboren 1925) is WFBN-lid.

Piet Visscher hield zich bezig met de vredeswerkgroep en wereldwinkel in Berkel en Rodenrijs. Hij werkte als vrijwilliger voor de toenmalige Evert Vermeer Stichting (internationale solidariteit) en bij Vluchtelingenwerk in Ede. Nu is Piet nog lid van Vrijzinnigen Bennekom.

Welzijn

We zitten hier in Noordwest-Europa 'wel te wezen' of verbeelden ons dat tenminste...

Zijn we eigenlijk niet slaaf van sleur, gewoonten, arbeidsverhoudingen, contracten enz.

Harari in zijn boek *Sapiens* (Y.N. Harari, *Sapiens, een kleine geschiedenis van de mensheid*, 2014) stelt dat veel van de bestaande 'zekerheden' bij nadere beschouwing verbeelding zijn en alleen functioneren omdat we erin geloven, erop vertrouwen.

Veel ervan was smeermiddel om vooruitgang te kunnen bewerkstelligen. Maar dat vereist wel het accepteren van die zekerheden. Goud was tot de 'ontdekking' van Zuid-Amerika alleen in gebruik als sier en opsmuk voor de machthebbers. Het verving in de westerse wereld al heel snel de ruilhandel en primitieve muntstukken. Het geloof in goud, en tijdelijk in tulpen en andere windhandel, maakte het kapitalisme tot motor van de vooruitgang. Tot die vastliep...

Als we nu eens gaan geloven in de positieve krachten in de mensen van alle culturen, en doel en middelen inzetten op alles wat welzijn kan bevorderen...

Hoop -- Aan mijn zoon Kors:

Hoop zal ijdel blijken zonder verwachting. Immers: verwachting leert je anders, nieuwsgierig kijken of je al iets hoopgevents ziet, leert je kritischer kijken naar de bestaande situatie, nadenken over een aanpak, opent je ogen voor kansen om met kleine stapjes de gewenste verandering in gang te zetten, eraan bij te dragen; verbreedt je blikveld, je kiest je weg met meer overtuiging, je wordt deel van een brede beweging die alles-veranderend kan blijken te zijn.

De gewenste veranderingen wachten op ons initiatief, onze deelname, onze inzet!

Veranderende wereld

Mag ik uw aandacht vragen voor de volgende overwegingen:

. Veel schrijvers en denkers voorzien ingrijpende, alles-veranderende mogelijkheden voor de mens, een volgende stap in de evolutie (?)

. De huidige onvrede heeft als achtergrond het conflict over wat-wij-doen en wat-we-zouden-willen. De uitbuiting van Aarde en medemens: slavernij en oorlogen, vijandschap.

. Vijandschap in stand gehouden door belangen van wapenindustrie en financiële wereld op basis van de mythe dat de mens nu eenmaal het kwaad in zich zou hebben...

. Alles-veranderende krachten dienen zich aan op allerlei gebieden: robotisering, 3D-printen, stadslandbouw en regionalisering hollen de bestaande werkgelegenheid uit en openen mogelijkheden voor de 'homo ludens', voor creatieve en spirituele ontplooiing.

. Wereldoverleg en besluitvorming op detailgebieden, zoals Parijs 2015 lijken binnen bereik. Er zijn zoveel andere tekenen van onderhuidse verandering, bijvoorbeeld het zelf ter hand nemen van energie-en vervuilingproblemen...

. Het nadenken over de zin van het mens-zijn en de ruimte die we kregen door het loslaten van vaste dogma's en zekerheden (menselijk tekort!) stelt ons in de ruimte...

Klimaatprobleem, omdenken

Onze welvaart,

Laat deze materiële welvaart maar varen. Die loopt uit op een catastrofe, op uitputting van de Aarde, onbenut laten van intuïtie, fantasie en geestkracht, op vermindering van sociale samenhang en dus van welzijn. Verantwoorde welvaart vraagt om gedeelde, beheerste benutting van de materiële rijkdom die de planeet nog steeds te bieden heeft, samen met alle leven, dieren en planten inclusief. Laten we welzijn, nu kan het nog: er zijn voor elkaar en kiezen voor welzijn!

Niet langer: it's the economy stupid, maar: het is VISIE oen!

Vervolg 'welvaart'

Wij moeten ons realiseren dat onze huidige welvaart gebouwd is op eeuwenlange uitbuiting (lees Jean Ziegler: *La Haine de l'Occident*, 2008), die nog steeds voortduurt door handelsverdragen die zich niet verdragen met sociale en humane rechten.

De huidige bedreigingen (milieu, arm-rijk, uitputting van de levensmogelijkheid op de planeet, voortschrijdende techniek met robotisering et cetera) raken de hele mensheid en vragen dus om een doordachte visie die daarop een antwoord geeft, dat evenals de klimaattop in Parijs door alle naties (en dus de Verenigde Naties) kan worden onderschreven en stap voor stap kan worden uitgevoerd.

Zou een deel van deze problemen niet beter regionaal aangepakt kunnen worden? Zou het starten met burgerinitiatieven zoals we die zien opkomen een bijdrage kunnen leveren?

Sandd
Port betaald
Port payé

Indien onbestelbaar:
Laan van Nieuw Oost Indië 252,
2593 CD, Den Haag

 DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN

Developed in collaboration with: TROLLÄCK & COMPANY | TheGlobalGoals@trollack.com | +1.212.528.1019
For queries or usage, contact: dpcampaign@trollur.org | Non-official translation made by UNVIC Brussels (September 2015)

